

10

Ribič

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2026
LETNIK LXXXV
ISSN 0350-4573

Krapi (foto: Mia Zajete)

Kjer svet je tvoj in svet je moj

*Kjer svet je tvoj in svet je moj,
kjer krošnje ljubijo svoj mir,
v reko naredi zavoj,
radost, ki steka se v izvir.*

*Ob vodi je življenja smisel,
pod vodo čar igrivosti,
včasih me oplazi misel,
mi pravi o minljivosti.*

*Prek vode uide slutnja taka,
splav pripelje jo nazaj,
na brežini me počaka,
tiho, skoraj naskrivaj.*

*So vedno bolj prekratki dnevi,
hitijo kakor reke tok,
jaz bi s tabo kar že drevi
bila spet mlada kot otrok.*

Besedilo in fotografija: Mojca Kovač

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja
Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 195.
Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen števil 1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo: (01) 256 12 97
tajništvo: (01) 256 12 94
041 738 849
www.ribiska-zveza.si

STIKI:
Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si

sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si

tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si

računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si

uredništvo glasila Ribič
glasiloricibic.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Ušeničnik Schifferstein

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik: Igor Kloboves

člani:
Egon Dolenc,
Vladimir Mikec,
Jure Ušeničnik Schifferstein,
Peter Weibl

ČASOPISNI SVET:
člani:
dr. Jože Ocvirk, dr. Božidar Voljč

Lektoriranje: Alenka Ličen

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Grafika Soča, d. o. o.

Glasilo je sofinancirala Fundacija za šport.

Vsebina

RIBIŠKA POEZIJA

Kjer svet je tvoj in svet je moj
Mojca Kovač 282

AKTUALNO

Vile, vrše ali električna - kdo lahko vzorči v naših vodah?
Maša Čarf 284

JUBILEJI

80 Let predanega varovanja zasavskih voda in ribiške tovarišije
Zlatko Čavar 286

OHRANIMO NARAVO

Ekološka presoja pred vsakim vnosom novih rib v ekosistem
Vladimir Mikec 288

ZASLUŽIJO SI NAŠO POZORNOST

Častitljivih 80 let ribiške družine
Brestanica - Krško
Jože Šmejč 289

RIBOLOV

Ribiška kolesca
Andrej Kmetič 294
Razmišljanja o jesenskem ribolovu smuča
Vladimir Mikec 296

MEDNARODNA PRVENSTVA

33. Pokal Alpe-Jadran in Pokal glasila Ribič
Drago Ornik 299

RIBIČI PIŠEJO

Uroš Preradović 302
Anzek in Johan pri pesniškem tolmunu
Konrad Pesniški (Marjan Toš) 303

IZ RIBIŠKIH DRUŽIN

Njegovo veličanstvo sulec
Zoran Leko 304
Ko ribiči in gasilci stopijo skupaj, zmaga narava
Toni Janežič 306

Ribiči se bojijo, da najhujše šele prihaja ...
Marjan Toš 308

MLADI RIBIČ

Tradicionalni 10. Mladinski ribiški tabor v Ribiški družini Vrhnika
Vladimir Mikec 309
Tradicionalni tabor mladih ribičev Ribiške družine Barje
Toni Janežič 311
Tabor mladih ribičev v Račah - mala šola ribolova
Jan Gantar 314

V SPOMIN

Vitimir Čanč 315

RIBIČI KUHAJO

Smuč z zelenjavo
Jure Ušeničnik 316

KRIŽANKA

Križanka 319

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:
glasiloricibic.rzs@ribiska-zveza.si.

Rokovnik za leto 2026:

Ribič št.:	1, 2	3	4	5	6	7, 8	9	10	11	12
Prispevke oddati do	8. 1.	5. 2.	5. 3.	9. 4.	7. 5.	4. 6.	6. 8.	10. 9.	8. 10.	5. 11.

Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo.

Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovo zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

ELEKTRONSKA OBLIKA GLASILA - uredite jo pri tajniku vaše ribiške družine ali na elektronskem naslovu uredništva: glasiloricibic.rzs@ribiska-zveza.si.

Uredništvo

Elektroribolov v Veliki Krki – državni monitoring rib v letu 2026 (vir: arhiv Zavoda)

VILE, VRŠE ALI ELEKTRIKA - KDO LAHKO VZORČI V NAŠIH VODAH?

Ribiške družine se v svojih revirjih običajno srečujejo z ribiči, občasno pa tudi z izvajalci vzorčenja rib. Ribolov se izvaja v skladu z Zakonom o sladkovodnem ribištvu (ZSRib), pri čemer pa je velika razlika med lovljenjem rib z ribolovno dovolilnico ter ribolovom na način, ki spada med izjeme v skladu s 26. členom ZSRib.

ZSRib prepoveduje lovljenje rib brez veljavne ribolovne dovolilnice ter na varstvenih območjih in drugih revirjih, ki niso ribolovni, prepovedano je loviti salmonidne ribe ponoči; prepovedano je loviti ribe z razstrelivi; s strupi; z ostmi, podvodnimi in drugimi puškami, na zanko ali nastavo; s križaki, saki, koši, mrežami vseh vrst in vršami; z mosta; pod ledom; na prehodih za ribe; v depresijah, lužah, poplavljenih površinah in drugih vodnih površinah, ki nastanejo ob umiku ali presihanju vode; prepovedano je loviti ribe tako, da se pregradi, zapre, izčrpa ali drugam spelje voda; z uporabo elektrike (elektroribolov) ter

na načine, ki niso v skladu z ribolovnim režimom. Če povzamemo: ribolov brez dovolilnice ali na nedovoljen način je krivolov.

Hkrati pa 26. člen ZSRib določa izjeme pri izvajanju ribolova. Tako lahko pristojni minister z dovoljenjem, izdanim v soglasju z ministrom, pristojnim za ohranjanje narave, na določenem območju in za določen čas izjemoma dovoli določen način opravljanja ribolova ne glede na zakonske prepovedi, če je to potrebno za znanstveno-raziskovalne namene oziroma v drugih posebej utemeljenih primerih. Pri tem za ribolov z razstrelivi ali s strupi ni mogoče dobiti dovoljenja. Minister lahko izda dovoljenje za

tovrsten ribolov na podlagi vloge vlagatelja ter po predhodni pridobitvi strokovnega mnenja Zavoda za ribištvo Slovenije.

V nadaljevanju bomo osvetlili področje podeljevanja tovrstnih dovoljenj ter izvajanje vzorčenja po pridobitvi dovoljenja ter odgovorili na nekatera vprašanja, s katerimi se srečujemo pri sodelovanju z ribiškimi družinami.

Kdo lahko izvaja vzorčenje rib?

Državni monitoring rib v celinskih vodah v Sloveniji po zakonu kot javno nalogo izvaja Zavod za ribištvo Slovenije (v nadaljevanju: Zavod). Ribiške družine se tako pogosto srečajo z odlovnimi ekipami Zavoda, ki tekom leta izvajajo monitoring rib. Tudi ribiške družine lahko v okviru koncesijske pogodbe brez predhodne pridobitve posebnega dovoljenja izvajajo elektroribolov v svojih revirjih. Zavod in ribiške družine pa nismo edini, ki izvajamo vzorčenja ter intervencijske odlove rib. Slednji se ne izvajajo samo v ribolovnih revirjih.

Vzorčenje rib, ki spada med izjeme v skladu s 26. členom ZSRib, lahko izvaja imetnik dovoljenja za ribolov z uporabo elektrike ali drugih ribolovnih orodij, ki ga je pridobil s strani Ministrstva za kmetijstvo.

V praksi na terenu vzorčenja izvajajo bodisi imetniki dovoljenj sami bodisi s pomočjo drugega izvajalca. Če vzorčenje rib izvaja imetnik dovoljenja (npr. podjetje) s svojimi zaposlenimi, je situacija transparentna. V nekaterih primerih imetnik dovoljenja za pomoč zaprosi ribiško družino, ki je pristojna za izvajanje elektroribolova za potrebe znanstveno-raziskovalnega dela v svojem ribiškem okolišu.

Kako se lahko izvaja vzorčenje rib?

Pri vzorčenju rib se srečujemo z različnimi ribolovnimi metodami in orodji. V postopku izdaje dovoljenj, ki spadajo med zakonske izjeme, sodeluje tudi Zavod, ki na poziv pristojnega ministrstva izda strokovno mnenje. V zadnjem letu smo se tako srečali z vlogami za vzorčenja z različnimi metodami ribolova, za katere so vlagatelji želeli pridobiti dovoljenje.

Vlagatelji so največkrat zaprosili za izdajo dovoljenja za ribolov oz. vzorčenje rib z uporabo elektrike (elektroribolov), v nekaj primerih pa tudi za vzorčenje z vršami, zabodnimi mrežami in kogoli. Srečali smo se tudi z vlogo za vzorčenje rib s parangali, prirejenimi izlovnimi mrežami ter s trnkarjenjem, pa tudi z vlogo za vzorčenje rakov.

Ker 26. člen ZSRib določa, da se dovoljenje ministrstva lahko izda na določenem območju in za določen čas ter na določen način, mora vlagatelj v svoji vlogi opredeliti način ribolova (metodo in ribolovna orodja), lokacijo ali lokacije vzorčenja ter časovno obdobje, v katerem želi izvajati vzorčenje rib (ribolov). Prav tako mora vlagatelj v vlogi pojasniti in utemeljiti namen vzorčenja, saj gre, kot smo izpostavili, za zakonsko izjemo.

Kadar namerava vlagatelj izvajati vzorčenje z uporabo elektrike, lahko elektroribolov izvajajo samo ustrezno usposobljeni člani odlovne ekipe, ki imajo opravljen strokovni izpit za izvajanje elektroribolova, elektroribolov pa je dovoljeno izvajati samo z opremo, ki zadostuje tehničnim predpisom za izvajanje elektroribolova.

Kakšna je vloga Zavoda pri izdaji dovoljenj?

Kot smo navedli, se dovoljenja s strani pristojnega ministrstva izdajajo na podlagi strokovnega mnenja Zavoda. Pri izdaji strokovnega mnenja Zavod upošteva, da izdaja dovoljenj iz naslova 26. člena ni samodejna, saj spada med izjeme in je lahko dovoljena v posebej utemeljenih primerih.

Ker gre za področje, kjer se praksa ves čas spreminja, Zavod vsako vlogo obravnava celostno ter pri izdaji mnenja upošteva vse razpoložljive podatke in ugotovljene okoliščine. Poleg podatkov, ki jih ministrstvo in vlagatelj navedeta v vlogi – lokacija in čas vzorčenja, namen vzorčenja, predlagane metode vzorčenja in predlagana uporaba ribolovnih orodij, Zavod upošteva še dodatne

vsebine, ki so ključne za podelitev dovoljenja za vzorčenje rib. Med takšnimi so na primer specifična posameznega vodotoka, kot je presuševanje, pojav za ribe kritičnih razmer, kot so visoke temperature vode in nizki pretoki, stanje populacij rib po izrednih dogodkih, kot so poplave, in ostale razmere, ob pojavu katerih bi vzorčenje lahko povzročilo dodatne negativne vplive na ribe.

Običajno Zavod predlaga tudi prilagoditev izvajanja vzorčenja v primeru opažene drsti rib ter predlaga, da se na območju drstišč v času drsti rib ne vznemirja in se ne izvaja ribolova z uporabo različnih orodij.

Zavod prav tako vedno predlaga, da mora izvajalec ribolova z uporabo različnih orodij predhodno obvestiti pristojnega izvajalca ribiškega upravljanja v posameznem ribiškem okolišu, kjer se bo izvajalo vzorčenje. Ker vzorčenje s pridobljenim dovoljenjem ministrstva predstavlja izjemo, ki ni načrtovana v letnem programu ribiške družine in lahko vpliva na izvajanje ribiškega upravljanja, Zavod ribiško družino, katere revirji bodo uporabljeni za vzorčenje rib, seznani z izdanim strokovnim mnenjem.

Kaj pa če ...

Zavod se je tekom izdaje strokovnih mnenj za pridobitev dovoljenj v skladu s 26. členom ZSRib srečal tudi z vprašanji in dilemami, izraženimi s strani ribiških družin.

Pojavila se je dilema, ali mora ribiška družina sodelovati z izvajalcem, ki ima dovoljenje za izvajanje vzorčenja rib z elektroribolovom ter ali lahko ribiška družina za pomoč pri vzorčenju zahteva plačilo. Ribiška družina seveda lahko prostovoljno, proti plačilu ali brez njega sodeluje pri vzorčenju rib v lastnem okolišu, v nobenem primeru pa ne gre za obvezo sodelovanja.

Med obveze imetnika dovoljenja za vzorčenje rib spada tudi pisno poročanje Zavodu o izvedbi dejanj, ki so predmet dovoljenja, ki ga izda Ministrstvo za kmetijstvo. Na Zavod je bilo naslovljeno tudi vprašanje, ali mora ribiška družina poskrbeti za vnos podatkov vzorčenja, ki ga je izvedel imetnik dovoljenja, v Ribiški kataster. Odgovor je enostaven – poročanje je v skladu z zakonom obveza imetnika dovoljenja in ne obveza ribiške družine, ki upravlja z okolišem, v katerem se je izvedlo vzorčenje. Podatke o izvedenem vzorčenju, ki jih posreduje imetnik dovoljenja, Zavod vnese v Ribiški kataster (RIBKAT), in sicer v rubriko »Opravljen raziskave«. V primeru na novo ugotovljene prisotnosti ribjih vrst Zavod le-te vnese na seznam vrstne sestave posameznega revirja. Vsi podatki o tovrstnih raziskavah so javni ter dostopni ne samo ribiškimi družinam, temveč tudi širši zainteresirani javnosti.

Kljub dejstvu da izvajanje elektroribolova in vzorčenja rib z drugimi metodami in orodji že 20 let zahteva pridobitev ustreznega dovoljenja, se ribiške družine sprašujejo, kaj storiti v primeru, če čuvajska služba ugotovi, da se vzorčenje rib izvaja brez dovoljenja, saj ga izvajalec ribolova nima ali ga ni predložil. Tovrstno dejanje sicer spada med prekrške, ki se kaznujejo, ali celo med hujše prekrške, če pri tem pride do posega na drstišča v času drsti rib. V takšnem primeru je nujno, da čuvaj dejanje evidentira ter o tem obvesti ribiško inšpekcijo ter po potrebi ostale institucije, ki so pristojne za ukrepanje.

Ribiški čuvaj sme v skladu z zakonom pri izvajanju svojih nalog med drugim tudi začasno zaseči ribolovno opremo in vabe ribiču, ki lovi ali se zadržuje ob vodi, če nima ribolovne dovolilnice ali lovi na prepovedan način. Prav tako sme ribiški čuvaj zaradi dokazovanja prekrška ribiča, ki je lovil na prepovedan način, ribolovne priprave in uplenjene ribe tudi fotografirati ali posneti.

Na koncu naj povzamemo, da je naloga nas, izvajalcev ribiškega upravljanja, skrb za dobrobit rib, pri tem pa se lahko znajdemo v različnih nepredvidljivih in nezavidljivih situacijah, ki od nas zahtevajo odgovorno in pravilno ravnanje.

Maša Čarf
Zavod za ribištvo Slovenije

Vir: Zakon o sladkovodnem ribištvu (ZSRib; Uradni list RS, št. 61/06 in 56/25)

80 LET PREDANEGA VAROVANJA ZASAVSKIH VODA IN RIBIŠKE TOVARIŠIJE

Letos v Ribiški družini Trbovlje praznujemo častitljiv jubilej – 80 let od ustanovitve naše družine. V osmih desetletjih delovanja v osrčju Zasavja se niso spreminjali le obrazi članov in ribiška oprema, temveč predvsem vloga ribiča v lokalni skupnosti. Iz nekdanjih športnih ribičev smo se prelevili v ključne varuhe narave, brez katerih bi bil vodni ekosistem v našem okolju danes bistveno bolj osiromašen.

Zgodovina **RD Trbovlje** se je začela pisati kmalu po drugi svetovni vojni, natančneje 12. 5. 1946 kot Ribiška zadruga Trbovlje. Skupina zanesenjakov in ljubiteljev narave iz Zasavja je takrat združila moči z jasnim ciljem: urediti ribolovne pravice, predvsem pa zaščititi in oživiti domače vodotoke, ki jih je takratna težka industrija močno ogrožala. Začetki so bili skromni. Zgodbe naših starejših članov še danes rišejo slike o časih, ko so na terenske ogledе in poribljavanja hodili peš ali s kolesi, ko so z neizmernim spoštovanjem skrbeli za vsako reko in potok ter gradili temelje današnjega društva.

Skozi desetletja je naša ribiška družina rasla, z njo pa tudi naravovarstvena odgovornost. Danes upravljamo z obsežnim in zahtevnim revirjem Sava (R14) ter z našimi dragocenimi vzrejnimi potoki, med katerimi so Trboveljščica, Bevščica in Loški potok. Naše delo že dolgo ne obsega le

Skupina zanesenjakov in ljubiteljev narave iz Zasavja je 1946 združila moči.

Največji ponos trboveljske družine sta zagotovo lastna ribogojnica in vališče.

Trbovlje, foto Miloš Hudarín

sedanja ob vodi z ribiško palico v roki. Sodobni trboveljski ribič je v prvi vrsti naravovarstvenik. Člani družine vsako leto opravijo na tisoče ur prostovoljnega dela. Skrbimo za čiščenje obrežij Save, nenehno spremljamo kakovost vode, izvajamo interventne odlove ob sušah ter vlagamo ogromno truda v delovanje naše **lastne ribogojnice**, kjer skrbno vzgajamo avtohtone ribje vrste in šarenko za prodajo našim Zasavcem in širše.

Dom potočne postrvi

Največji ponos trboveljske družine sta zagotovo lastna **ribogojnica in vališe**. Tam ribiči z veliko ljubeznijo in trudom vzrejujejo čudovite **potočne postrvi**. Trboveljska ribogojnica se ponaša z izjemno pomembnim dosežkom – **je uradno priznana kot popolnoma čista in prosta nevarnih ribjih virusov**, kar zagotavlja, da v naravo vlagajo le najbolj zdrave in krepke mladice. Ko slednje zrastejo, naselijo domače potoke in reko Savo ter poskrbijo za pravo veselje vsakega ribiča.

Varuhi sulca – kralja naših voda

Posebno mesto v zgodovini in ponosu trboveljskih ribičev zavzema **sulec**, največja in najbolj plemenita salmonidna vrsta donavskega porečja, ki ji upravičeno pravimo tudi „kralj voda“. Prisotnost sulca v trboveljskem delu Save je neposreden dokaz izboljšanja kakovosti vode in uspešnega dolgoletnega dela družine. Lov na to skrivnostno in močno plenilsko ribo, ki v globinah Save doseže kapital-ske velikosti, zahteva vrhunsko znanje, potrpežljivost ter neizmerno spoštovanje do narave. Z doslednim izvajanjem varstvenih ukrepov, skrbnim nadzorom dristišč in promocijo športnega obnašanja RD Trbovlje zagotavlja, da bo ta ogrožena rečna trofeja ostala trajni vladar zasavskih tolmunov.

Posebno ponosni smo na prenos znanja in ljubezni do

narave na mlajše generacije Trboveljčanov. To je edino zagotovo, da bodo naše reke in potoki ostali živi tudi prihodnjih 80 let. Delo z mladimi in izobraževanja privabljajo fante in dekleta, ki se ob vodi ne učijo le ribiških veščin, temveč predvsem potrpežljivosti, tovarištva in globokega spoštovanja do naravne dediščine Zasavja.

Pogled v prihodnost prinaša resne izzive – od podnebnih sprememb in vse pogostejših suš do nenehnih pritiskov urbanizacije. Vendar pa nas prav osemdesetletna tradicija uči, da s trdim delom, enotnostjo in nepopustljivo ljubeznijo do naših voda lahko prebrodimo vsako krizo. Hvala vsem članom, prednikom in podpornikom, ki ste del te izjemne *trboveljske zgodbe*. Naj bo naš skupni pogled še naprej usmerjen v čiste vode, polne življenja.

Lep pozdrav z ribiškim pozdravom in
DOBER PRIJEM!

Zlatko Čavar

SIMMS FREESTONE
(novi model)

Redna cena: 749,80 €
Akcijska cena: 599 €

- ✓ Vrhunski material
- ✓ Vzdržljiva podplata
- ✓ Zamenljivi tkorpi

SIMMS TRIBUTARY
(novi model)

Redna cena: ...
Akcijska cena: 399 €

- ✓ Odlično razmerje cena/kakovost
- ✓ Robustni podplati
- ✓ Udeležni tkorpi

Trgovina Kostevc
Trg zbora odposlancev 20
1330 Kočevje

Delovni čas: PON – PET: 9:00 – 12:00 & 14:00 – 17:00 | SOB: 9:00 – 12:00
☎ 031 611 479 | KOSTEVC.SI | ✉ TRGOVINA@KOSTEVC.SI

EKOLOŠKA PRESOJA PRED VSAKIM VNOSOM NOVIH RIB V EKOSISTEM

Vnos nedomorodnih ribjih vrst v slovenske celinske vode predstavlja enega ključnih izzivov sodobnega upravljanja sladkovodnih ekosistemov, saj lahko bistveno spremeni strukturo ribjih združb, prehranske odnose in dolgoročno stabilnost habitatov. Med najpogostejše vnešeni vrstami v Sloveniji izstopa šarenka (*Oncorhynchus mykiss*), ki so jo v preteklosti sistematično vlagali zaradi svoje gospodarske in rekreacijske vrednosti, vendar številne študije opozarjajo na njen negativen vpliv na avtohtone salmonidne populacije. Šarenka je izrazito oportunističen plenilec, ki se v obdobjih nizke razpoložljivosti nevretenčarjev, zlasti pozimi, preusmeri na ihtiofagijo in intenzivno plenjenje mladice avtohtonih vrst, kot so potočna postrv (*Salmo trutta fario*) in lipan (*Thymallus thymallus*). Raziskave (npr. Nakano et al., 1998; Cucherousset & Olden, 2011) potrjujejo, da prisotnost šarenke vodi v zmanjšano preživetje mladice, tekmovalno za habitat in spremembe v vedenjskih vzorcih avtohtonih rib, kar dolgoročno povzroča upad populacij in genetsko osiromašenje. Podoben ekološki izziv predstavlja tudi vnos soma (*Silurus glanis*) v posamezne stoječe vode, kjer lahko zaradi svoje velikosti, plenilskih sposobnosti in hitre rasti prevzame dominantno vlogo. Primer ribnikov Opekarna na Vrhniki jasno kaže, da lahko som v manjših zaprtih sistemih povzroči izrazito prevlado ene vrste (t.i. mono dominanco), kar potrjujejo tudi tuje študije o plenilskem vplivu velikih somov na ribje združbe (Copp et al., 2009; Syväranta et al., 2010). Som kot vrhnji plenilec v antropogeno spremenjenih habitatih pogosto povzroči porušitev prehranskih mrež, zmanjšanje številčnosti ciprinidov in drugih avtohtonih vrst ter posledično homogenizacijo ribje združbe, kar zmanjšuje funkcionalno raznovrstnost in povečuje občutljivost ekosistema na okoljske spremembe. Znanstvena literatura (npr. Gozlan et al., 2010; Vitule et al., 2009) poudarja, da so vnosi neavtohtonih vrst eden glavnih globalnih dejavnikov upadanja sladkovodne biotske raznovrstnosti, zato je nujno, da se ribiško gojitvene prakse usklajujejo z naravovarstvenimi cilji. Učinkovito upravljanje zahteva ekološko presojo pred vsakim vnosom, dolgoročno spremljanje populacij in upoštevanje

specifičnih značilnosti posameznih vodnih teles, saj lahko le tako zagotovimo ohranjanje stabilnih, raznolikih in odpornih sladkovodnih ekosistemov v Sloveniji.

Šarenka je rešitev

Trditev, da je šarenka edina vrsta, ki lahko preživi v slovenskih vodotokih ob dvigu temperatur zaradi globalnega segrevanja, je le delno pravilna. Res je, da šarenka bolje prenaša višje temperature kot avtohtoni salmonidi, saj je njen optimalni temperaturni razpon širši, tolerira pa tudi občasne dvige nad 20 + °C, medtem ko lipan in potočna postrv že pri 18–20 °C doživljata fiziološki stres, zmanjšano presnovo, slabšo prehranjevalno aktivnost in povečano smrtnost. V obdobjih poletnih vročinskih valov, ko temperature v nižinskih in sredogorskih vodotokih pogosto presegajo 22–24 °C, lipan in potočna postrv praviloma izginevata iz najbolj izpostavljenih odsekov, kar potrjujejo tudi monitoringi slovenskih rek. Vendar pa šarenka ni edina vrsta, ki lahko preživi v takih razmerah niti ni dolgoročno stabilna rešitev. Njena zgornja kritična temperatura je približno 24–25 °C, kar pomeni, da ob ekstremnih poletjih tudi sama doživlja visoko smrtnost. Poleg tega šarenka v toplejših vodotokih pogosto izgublja kondicijo, zmanjšuje prehranjevalno aktivnost in se seli v hladnejše pritoke, kjer pa neposredno tekmuje z avtohtonimi salmonidi. Zato je trditev, da šarenka ostane, ko lipan in potočna postrv izgineta, preveč poenostavljena: res je, da lahko v določenih razmerah preživi dlje, vendar ne predstavlja dolgoročno odporne vrste v segrevajočih se vodotokih. Poleg tega se v toplejših vodotokih pogosto uveljavijo druge vrste, kot so kleni, mrene in druge ciprinidne vrste, ki so bistveno bolj tolerantne na visoke temperature kot šarenka. Ekološko gledano šarenka ne nadomešča avtohtonih salmonidov, temveč ustvarja dodatne pritiske, saj v hladnejših mesecih intenzivno pleni mladice avtohtonih vrst, v toplejših pa sama postane ranljiva. Globalno segrevanje tako ne vodi v "prevlado šarenke", temveč v **premik ribjih združb iz salmonidno-dominiranih v ciprinidno-dominirane sisteme**, kar je že opazno v več slovenskih rekah.

Vladimir Mikec, foto: spletni viri

Uporabljeni znanstveni viri:

Nakano, S., Fausch, K. D., & Kitano, S. (1998). *Competitive interactions for foraging microhabitat between native and introduced salmonids*. Canadian Journal of Fisheries and Aquatic Sciences.

Cucherousset, J., & Olden, J. D. (2011). *Ecological impacts of non-native freshwater fishes*. Fisheries.

Copp, G. H. et al. (2009). *Voracious predators: ecological effects of introduced European catfish*. Aquatic Conservation.

Syväranta, J. et al. (2010). *Top predator impacts in freshwater ecosystems: case study of European catfish*. Freshwater Biology.

Gozlan, R. E. et al. (2010). *Current knowledge on non-native freshwater fish introductions*. Journal of Fish Biology.

Vitule, J. R. S. et al. (2009). *Revisiting ecological impacts of fish introductions*. Biological Invasions.

ČASTITLJIVIH 80 LET RIBIŠKE DRUŽINE BRESTANICA - KRŠKO

Ob vznožju posavskega hribovja teče reka Sava, ki s svojim čarobnim vijuganjem dopolnjuje zanimivo pokrajino krajev, v katerih že stoletja živijo spoštovanja vredni ljudje, ki jih družno povezujejo številne dejavnosti. Med njimi že kar osemdeset let zelo uspešno deluje ribiška družina Brestanica - Krško, ki jo srčno vodijo športni ribiči ter uspešno delujejo pod zanesljivim okriljem krovne organizacije - Ribiške Zveze Slovenije. Omenjeno volontersko delo članov RD je spoštovanja vredno. Med drugim se s tem ohranjajo življenja nekaterih že zelo ogroženih živalskih vrst, kar je neprecenljivega pomena za obstoj našega ribjega ter tudi ostalega vodnega ter obvodnega življenja. Že ob prihodu v vas Mačkovci, ki leži na obronku večjega kraja Brestanica, človek začuti blagodejno tihožitje gozdno-obvodnih lepot.

Poseben čar dodajajo skrbno urejeni, že leta 1968 grajeni ribniki, ki so jih postopoma zgradili prizadevni »ribiški udarniki«. Med ribniki po zaslugi marljivo prizadevnih ribičev danes ponosno stoji čudoviti ribiški dom. Ta je namenjen druženju ter tudi organizaciji pomembnih dejavnosti.

Z leve: predsednik Edi Zidarič in Miro Žaberl (RZS) sta si izmenjala priznanji.

Najmlajša ribička tabora, simpatično zgovorna Tara Robek je v duetu z voditeljem Nikom navdušila s svojim nastopom.

Slavnostno razpoloženje prisotnih je popestril državni prvak v igranju harmonike Nik Baškovič.

Med številnimi gosti je bil tudi nekdanji državni minister Andrej Vizjak (drugi z leve), ki je ribičem že pomagal, kot npr. RD Brežicam pri umestitvi ribolovnih mest – podestov v brežino reke Save.

Podobno urejeno obvodno brežino, obogateno s skrbno urejenimi ribolovnimi mesti, je opaziti ob reki Savi, ob delno akumulacijsko zajezenem, sicer pretočnem delu reke.

Tukaj že vrsto let prizadevni športni ribiči uspešno organizirajo številna pomembna tekmovanja na najvišjem nivoju, kot je npr. državno prvenstvo v lovu rib s plovcem, na katerem vedno sodeluje večje število tekmovalcev. Med

Aleksander Strupeh (v sredini), dolgoletni tajnik RD je zaslužen prejel plaketo RZS!

Predsednik RD Brestanica - Krško Edi Zidarič je s prijaznim nagovorom otvoril jubilejno praznovanje.

Zasluzni prejemniki priznanj RZS v družbi (skrajno levo in desno) svojih vodstvenih tovarišev.

Vodja programa in mentorjev Robert Šoštar je predstavil potek šolanja, ki ga je sestavljal za mlade ribiče.

njimi uspešno tekmujejo in dosegajo izjemne rezultate tudi tekmovalci, uvrščeni v vrste reprezentantov Slovenije iz RD Brestanica - Krško. To je nedvomno odmeven rezultat skupnih prizadevanj in vzpodbuda za nadaljnje uspešno delovanje.

Na čelu »jubilantke« je prizadeveni predsednik Edi Zidarič, ki skupaj z ustvarjalno pomembnim deležem tajnika Sandija Strupeha ter z njihovimi – društvu naklonjenimi in zanesljivimi sotovariši – uspešno krmarijo. A po besedah nekaterih dolgoletnih članov RD si veliko pohvalno besed nedvomno zaslužijo tudi njihovi bivši soustvarjalci, ki so pustili nepozabne sledi uspešno začete ribolovne društvene dejavnosti v RD Brestanica - Krško.

V zadnjem desetletju delovanja se je vodstvu RD uspelo vključiti v družbeno življenje razvojno usmerjenih in pomembnih dejavnosti svojega kraja, z nazorno predstavitvijo športnoribolovne naravovarstvene kot tudi izobraževalne dejavnosti, predvsem mladih ribičev - osnovnošolcev, kar je izrednega pomena za prihodnost uspešnega nadaljevanja organiziranega slovenskega sladkovodnega ribištva. Slednje so spoznali spoštovanja vredni občinski moške, župana Mestne občine Krško, gospoda Janeza Kerina in RD Brestanica - Krško so vključili v program »Izvajanja strategije lokalnega razvoja – LAS Posavje«. Med projekti je bil izbran za obdobje 2021–2027 tudi projekt »Ribištvo na spodnji Savi«, v sodelovanju z MO Krško, Ribiško družino Brestanica - Krško in podjetjem Ribon Mirana Starca. Ribiška družina v omenjenem projektu EU programa sodeluje kot partner pri izvedbi ribiškega tabora za mlade ribiče s

športnoribolovno-naravovarstveno tematiko. To nam je že na lanskoletnem otvoritvenem nagovoru predstavil predsednik RD. Predsedniku se je s prijetnim nagovorom pridružil podžupan Občine Krško gospod Dejan Žnidaršič, kar smo že predstavili v lanskoletnem glasilu Ribič (št. 10).

Letošnji drugi zaporedno organizirani projekt EU - Tabor mladih ribičev je še dodatno popestril in obogatil pomembno jubilejno praznovanje brestaniško-krških ribičev.

Praznično vzdušje je bilo čutiti že na jutranjem zbornem mestu mladih udeležencev v družbi njihovih staršev. Ti so z vidnim zadovoljstvom pozorno spremljali dogajanje ob ribiškem domu na skrbno pripravljenem izobraževalnem mestu v neposredni bližini brežine ribnika.

Zopet smo bili priča vzorno organiziranemu sprejemu najmlajših ribiških udeležencev - začetnikov, za kar so tudi tokrat poskrbeli: tajnik RD Sandi Strupeh, Robert Šoštar, vodja programa in mentorjev, ter glavni odgovorni vodja tabora mladih ribičev Marjan Jazbec, skupaj z mentorji ribolovnih veščin.

Mlade udeležence tabora in njihove starše je z zadovoljstvom nagovoril Marjan Jazbec in se zahvalil za njihovo množično sodelovanje, nato pa predal besedo predsedniku RD Ediju Zidariču.

Predsednik Edi je poudaril, kako pomembno je vključevanje mladih v športnoribolovno ter naravovarstveno dejavnost in med drugim poudaril: »Letošnji tabor izvajamo po programu, ki smo ga uspešno preizkusili že lansko leto. Rezultati lanske izvedbe so naša pričakovanja presegli.

Mlade udeležence tabora so nagovorili, z leve: gospod podžupan MO Krško – Dejan Žnidaršič, predsednik RD – Edi Zidarič in vodja tabora Marjan Jazbec – »Jazov«.

Z leve: Tara, Marcel, Jože in Eva so že težko čakali, da se začne zares.

Učenje ni bilo zaman. Učenec Joško je ujel lepega krapa, česar se je razveselil tudi mentor Janez.

Ribič mora znati navezati trnek, uči jih mentor Janez Kozole.

Mladi udeleženci in njihovi starši so bili s programom zelo zadovoljni, odzivi pa so potrdili, da smo skupaj ustvarili kakovostno, poučno in prijetno izkušnjo. Zato nas še posebej veseli, da je zanimanje za letošnji tabor še večje. Prejeli smo kar 45 prijav, in to je dokaz, da mlade zanima narava in ribištvo. A zaradi »omejenih zmogljivosti« smo lahko tudi letos sprejeli le 20 udeležencev. Pri izboru smo tako dali prednost otrokom, ki na taboru lansko leto niso imeli možnosti sodelovati. Za mlade, ki se nam zaradi prostorske stiske tokrat na taboru niso mogli pridružiti, pa bo RD ob pogoju včlanitve in simbolnem prispevku enkrat do dvakrat tedensko med poletnimi počitniškimi vikendi organizirala ribiške urice,« je poudaril predsednik in na koncu govora še dodal: »Hvala mentorjem - prostovoljcem naše RD, staršem in vsem, ki s svojim delom, znanjem in podporo omogočate izvedbo našega tabora. Posebna hvala Mestni občini Krško, ki je bila vodilni partner v projektu, in Aniti Pajtler za strokovno pomoč in sodelovanje. Skupaj ustvarjamo okolje, v katerem mladi razvijajo spoštljiv odnos do narave in pridobivajo izkušnje, ki jih bodo spremljale vse življenje. Dragi mladi ribiči, pred vami so dnevi raziskovanja, učenja in druženja. Izkoristite priložnost, postavljajte vprašanja, poslušajte mentorje, predvsem pa uživajte v naravi in družbi svojih vrstnikov. Želim vam uspešen tabor, veliko lepih doživetij in predvsem varne ter neopozabne trenutke ob vodi. Srečno in dober prijem vsem,« je govor zaključil predsednik.

Za predsednikovim nagovorom je dolgoletni tajnik RD Sandi Strupeh (delo marljivega tajnika opravlja že četrto desetletje) predstavil delovanje društva in pri tem poudaril, da je v RD trenutno včlanjenih 270 ribičev, a pričakujejo, da se bo z vključitvijo mladih ribičev stanje članstva še povečalo.

Mlade udeležence tabora in njihove starše je povabil, da se včlanijo v RD Brestanica - Krško.

Sledil je prijeten nagovor podžupana Mestne občine Krško, gospoda Dejana Žnidaršiča, ki je med drugim poudaril pomen »partnerskega« sodelovanja med MO Krško in RD Brestanica - Krško, kar je tudi že »od daleč« opazno zaradi urejenih obvodnih brežin; to so uredili po uspešno izpeljanem programu s pomočjo dodeljenih finančnih sredstev EU za projekt na spodnji Savi. Na koncu prijetnega govora je podžupan presenetil z oblubo, da bo skupaj z mladimi ribiči poizkusil ribiško srečo in ob tem požel zaslužen aplavz zbranih ob ribiškem domu.

Otvoritveno dejanje je s predstavitvijo skrbno pripravljene ribiško-izobraževalnega programa predstavil vodja Robert Šoštar, ki je s pravilno razporeditvijo mentorjev omogočil zelo utečen in nemoteno povezan potek ribolovnega izobraževanja.

In že je bilo lepo videti ribiške učence, s kolikšno vnemo aktivno sodelujejo s svojimi mentorji pri spoznavanju vseh pomembnih stvari za doseg zelenega cilja – ujeti ribo. Ob čarobnem obvodnem doživetju prvega uspešnega ribolovnega dne z ujeto ribo v roki je bilo lepo videti njihovo nepopisno srečo zadovoljstva tudi po tekmovanju, saj so najuspešnejši mladi ribiči prejeli lepe kolajne. Sicer brez nje ni ostal nihče, saj so bili vsi mladi udeleženci tabora nagajeni s spominskimi obeležji.

Pri uresničitvi že drugega uspešno izpeljanega imajo pomembno vlogo naši »stari, spoštovani znanci« - mentorji, ki so tudi tokrat s svojim strokovnim znanjem omogočili izpisati uspešno zgodbo izobraževanja mladih ribičev.

Našo pozornost si nedvomno zaslužijo prizadevni mentor-

Pravilna uporaba frače za krmljenje – privabljanje rib je zelo pomembna.

Pravilen zamah in vaba bo padla na zeleno mesto.

ji: Branko Robek, Jože Gabrič, Željko Črnelič, Jože Pribožič, Miha Petan, Domen Štefanič in Slavko Jovan, v družbi mladih pomočnikov Jerneja Romiha, Klemna Rožiča - Šoštarja, Tilna Robeka in Gašperja Rožiča - Šoštarja. Njim so se pridružili priznani slovenski športni ribiči – tako sedanji kot bivši člani reprezentance Slovenije v LRP iz RD Brestanica - Krško: Zdravkoregar, Srečko Lamut, Boštjan Rojc, Jani Hauptman in »neumorni« Janez Kozole. Omenjeni so družno z vodjem programa in mentorjev Robertom Šoštarjem ter odgovornim vodjem tabora Marjanom Jazbec – »Jazom« našim mladim ribičem zelo nazorno predstavili pripravo na izvajanje ribolovnih veščin na najvišjem možnem strokovnem nivoju.

Spričo predstavljenega se ni bati za nasledstvo članstva in obstoj športnoribolovne dejavnosti v naši lepi deželi. Vsa čast omenjenim, mar ne?!

Po uspešni omenjeni »delavni zmagi« brestaniško-krških ribičev, s katero so dodatno popestrili letošnje jubilejno praznovanje uspešne društvene dejavnosti, je sledilo slovesno obeležje, ki je bilo »jubilejno ustanovno rojstnodnevno« praznovanje njihove RD.

Že ob prihodu na praznično urejeno mesto na brežini ribnikov ob ribiškem domu nas je pred močnimi sončnimi žarki pod svoje zaščitniško okrilje sprejel prostrani šotor s številnimi prazničnimi pripomočki, namenjenimi predstavitvi prazničnega dogodka.

Ob pozdravnem stisku rok s prijaznimi ribiškimi sotovariši kot tudi z ostalimi prijatelji in znanci iz številnih slovenskih ribiških društev človek začuti »tisto pravo« praznično vzdušje pomembnega slavnostnega dogodka.

Omenjeno jubilejno slavnostno vzdušje je z začetnimi pozdravnimi otvoritvenimi besedami na govorniškem odru dodatno popestril priznani slovenski gledališki igralec Nik Škrlec. Nik nam je zaupal, da je »sicer danes« že njihov bivši sokrajan. Zaupal nam je še, da je bilo prav »tihožitje« ob brestaniškem ribniku pred nekaj leti »usodno« za srečno nadaljevanje njegove življenjske poti z njegovo življenjsko sopotnico. Dobil je spontani aplavz navdušenih udeležencev prijetnega dogodka.

In že se sledilo povabilo na govorniški oder predsedniku RD Brestanica - Krško Ediju Zidariču, ki je ob častitljivem 80-letnem uspešnem društvenem delovanju prisotne nagovoril s sledečimi besedami: »Spoštovani gostje, cenjeni člani Ribiške družine Brestanica - Krško, prijatelji in podporniki. Osemdeset let predstavlja pomemben mejnik v življenju vsake organizacije. Je trenutek, ko se preteklost sreča s prihodnostjo, ko se spominjamo začetkov in ljudi, ki so s svojo predanostjo, vztrajnostjo in vizijo postavili temelje skupnosti, katere del smo danes. V osmih desetletjih so se menjavali časi in generacije, ostale pa so vrednote, ki nas povezujejo vse od ustanovitve: spoštovanje do narave, skrb za naše vode in ribji živelj, tovarištvo ter pripravljenost prispevati svoj

čas in znanje za skupno dobro. Naša ribiška družina je rasla skupaj z okoljem, za katerega skrbimo in v vseh teh letih smo skupaj veliko ustvarili. Zgradili smo ribiški kompleks in ribiški dom, skrbeli za njuno vzdrževanje, urejali ribniško območje, obnavljali brežine, po neurjih sanirali poškodovana območja ter z zasaditvijo »več kot dva tisoč dreves« prispevali k obnovi naravnega okolja. Za vsemi temi dosežki pa stojijo »ljudje – predani ljudje«. Člani naše ribiške družine smo v teh desetletjih opravili okoli 160.000 prostovoljnih delovnih ur. To ni le impresivna številka, ampak dokaz izjemne volje, odgovornosti in pripadnosti skupnosti. Prav prostovoljstvo, medsebojno sodelovanje in pripravljenost pomagati je tisto, kar nas povezuje in daje naši družini pravo vrednost. Ta jubilej je zato predvsem poklon vsem generacijam ribičev, ki so svoje znanje, izkušnje in znanost prenašali na naslednike. Zaradi njih lahko danes s ponosom praznujemo 80 let uspešnega delovanja. Prav tako pa je ta jubilej zaveza za prihodnost, da bomo še naprej varovali naravo, odgovorno gospodarili z vodami ter ohranjali vrednote, na katerih je bila naša ribiška družina ustanovljena. Iskreno čestitam in izrekam zahvalo – vsem članom, prostovoljcem, podpornikom in prijateljem naše ribiške družine. Hvala za vaš trud, čas, predanost in srčnost. Naj nas tudi v prihodnje povezuje skupno poslanstvo, tovarištvo in ponos na delo, ki ga opravljamo.« Edi Zidarič je prejel »zaslužni« spontani aplavz ob ribiškem pozdravu: »Dober prijem in srečno!«

In že so se zaslišali prijetni zvoki harmonike mladega glasbenega virtuoza – državnega prvaka Nika Baškovička, ki je s svojimi ubranimi umetniškimi vižami dodal praznični ton.

Prijetnim zvokom harmonike je sledil prijeten nagovor simpatične podžupanje gospe Mojce Kranjc, predstavnice Mestne občine Krško, ki je ob županovi odsotnosti poudarila: »Osemdesetletno uspešno delovanje Ribiške družine Brestanica - Krško predstavlja dolgo in vsebinsko bogato obdobje, ki temelji na organiziranem delu, znanju ter odgovornem odnosu do voda in okolja. V tem času ste razvili skupnost, ki ima jasno vlogo v lokalnem prostoru in pomembno prispeva k upravljanju ribolovnih voda ter ohranjanju naravnega ravnovesja, ki temelji na strokovnosti, usklajenosti z veliko opravljenega prostovoljnega dela. Pomemben del vaše aktivnosti predstavlja tudi delo z mladimi, saj s tem zagotavljate prenos znanja in ohranjanje ribiške tradicije. Soustvarjate urejen prostor, ki ga uporabljajo tudi drugi občani – za rekreacijo, oddih in stik z naravo. Na MO Krško si prizadevamo zagotavljati pogoje, ki omogočajo kakovostno delovanje društev in hkrati izboljšujejo dostopnost ter urejnost prostora. Slednje med drugim potrjuje celovita ureditev ceste do ribnika, saj se z urejeno prometno povezavo izboljšujeta dostopnost in varnost za obiskovalce, hkrati pa se ustvarjajo boljši pogoji za vaše delo. Sodelovanje in zaupanje sta namreč dve temeljni vrednoti za uspešno sobivanje in nadaljnji razvoj posame-

In še spominska fotografija ob ribniku.

znih skupnosti«, je strnila svoje misli prijetna govornica in na koncu dodala: »Ob tej priložnosti se vam zahvaljujem za vaše dosedanje opravljeno delo in pomemben prispevek k lokalne, mu okolju. Želim vam uspešno delovanje tudi v prihodnje. Iskrene čestitke in srečno ob 80. letnici Ribiške družine Brestanica - Krško in dober prijem.«

Predsednik Krajevne skupnosti Brestanica gospod Vlado Bezjak je poudaril: »Krajevna skupnost Brestanica se vam ob tej priložnosti iskreno zahvaljuje za vse, kar ste dobrega storili za našo lokalno skupnost. Zahvaljujemo se vam in vašim predhodnikom za vzorno gospodarjenje z ribniki v Mačkovcih ter uspešno izgradnjo ribiškega doma. Ta lokacija daje krajankam in krajanom možnost, da uživajo v naravi. Ob letošnjem praznovanju našega krajevnega praznika ste s sredstvi participativnega proračuna uredili krožno pohodno pot v dolžini približno 2,5 km. Ob koncu šolskega leta prirejate tabor za otroke in jih s pomočjo mentorjev usposabljate za vaše bodoče člane. Vseskozi odlično sodelujemo in si želimo, da ostane tako tudi v bodoče. Čez nekaj dni bomo praznovali 35. obletnico osamosvojitve RS, ob tem se vam tudi kot podpredsednik PVD Sever Posavje iskreno zahvaljujem za sodelovanje in vso pomoč pri nastanitvi miličnikov Postaje milice Krško, ko ste nam odstopili vaše prostore. V zahvalo imamo na vašem objektu tudi nameščeno našo spominsko obeležje.«

Zopet so se zaslišali prijetni zvoki harmonike Nika Baškovička, ki je s pomočjo Nika Škrleca na oder privabil najmlajšo sogovornico, »navdušeno 10-letno ribičko« Taro Robek. Sledil je izjemno prisrčen pogovor, ki ga znajo uprizoriti »le vrhunski mojstri besede«, kot je Nik, saj smo lahko uživali ob prijetnem pogovoru s Taro. Ta je na koncu dejala: »Zelo rada lovim ribe, to je moj najljubši šport, ki ga imam najraje.«

Spontano zaslužni aplavz je med številnimi slavnostnimi govorniki ob zaključku jubilejnega slavnostnega praznovanja prejel predsednik Ribiške Zveze Slovenije dr. Miroslav Žaberl, ki je z izrečenimi besedami, namenjenimi članom RD Brestanica - Krško, zelo nazorno predstavil delovanje ter trenutno stanje naše nevladne organizacije. Med drugim

je povedal: »Navkljub našim skupnim prizadevanjem za ohranitev čistih voda, v katerih želimo ohraniti ribji življenjski prostor, se srečujemo s številnimi problemi, ki nam vsakodnevno povzročajo skrbi. Predvsem so to ribojede živali, kot so kormoran in vidra ter tudi siva čaplja. Ob tem nas pestijo onesnaževanje voda ter občasne katastrofalne vodne ujme, ki smo jim priča v zadnjem obdobju, saj nam dobresedno odnesejo in uničijo ves ribji življenjski prostor. Za njimi ostanejo opustošeni potoki, ribniki in reke. »Našo sveto ribo« je tako nam zaradi omenjenih uničujočih pojavov toliko težje

ohranjati pri življenju. Ob tem spoznavamo, »da se stara-mo«, saj številčnost članstva iz leta v leto pada. V zadnjem obdobju se nam je pridružilo kar 1.600 mladih ribičev, to pa je vzpodbudna ugotovitev, za katero ste tudi vi – spoštovani brestaniški krški ribiči – veliko pripomogli. Za vaša prizadevanja vključitve mladih, ki jih preko vzorno organiziranih taborih postopno vključujete v naše ribiške vrste, si zaslužite naše spoštovanje in zahvalo. Ob tej priložnosti vas prosim, da z omenjenim pomembnim delom družno nadaljujemo, da našo dolgoletno tradicionalno športnoribolovno in naravovarstveno dejavnost skupaj z vami še dolgo ohranjamo.«

V nadaljevanju sta si predsednika RZS in RD Brestanica - Krško segla v roki, si izmenjala slavnostna obeležja in skupaj podeljevala priznanja zaslužnim članom RD Brestanica - Krško: Aleksander Strupelj je že poleg občinskega priznanja, za dolgoletno delo tokrat prejel Plaketo RZS, Herman Kerin Red za ribiške zasluge - 1. stopnje, Robert Šoštar Red za ribiške zasluge - 3. stopnje. Znak za ribiške zasluge so prejeli: Bogdan Barbič, Željko Černelič, Miha Petan, Jože Rifelj, Damjan Wallner in Branimir Robek. Ribiška družina Brestanica - Krško pa je prejela jubilejno listino za 80-letno delo.

Vsem prejemnikom omenjenih visokih priznanj naše krovne organizacije RZS iskreno čestitamo!

Ribiški družini so ob jubilejnem praznovanju izročili spominska darila tudi sledeči zahvalni partnerji: Termo elektrarna Brestanica, Mestna občina Krško, Ribiška družina Radeče in Turistično društvo Brestanica.

Besedilo in fotografije: Jože Šmejc

Lovna kolesca

RIBIŠKA KOLESKA

Če so palice podaljšana roka ribiča, potem so kolesca motor celotnega sistema. Pri krapolovu se soočamo z dvema glavnima izzivoma: doseganjem velikih razdalj pri metih in z ekstremnimi silami pri utrujanju velikih rib. Dobro kraparsko kolesce mora zato združevati mehansko moč, popolno zavoro in vrhunsko navijanje laka.

Glede na mehanski sistem delovanja ločimo dva glavna tipa kraparskih kolesc:

Kolesca s prostim tekom glave (angl. *Baitrunner*): imajo sekundarni zavorni sistem na zadnjem delu kolesca. S preklpom vzvoda omogočimo, da krap ob prijemu neovirano odvlja laks. Ko začnemo vrteti ročico, se prosti tek samodejno izklopi, nadzor pa prevzame glavna sprednja zavora. Izjemno praktična in priljubljena kolesca za klasičen ribolov na srednjih razdaljah in rečnih tokovih.

Kolesca z veliko glavo in hitro sprednjo zavoro (angl. *Big Pit / Instant Drag*): ta kolesca nimajo prostega teka. Namesto tega uporabljajo t. i. hitro zavoro (angl. *Quick Drag*), kjer z le pol obrata gumba na sprednji strani glave preklpimo iz popolnoma popuščene kolesca (stanje pripravljenosti) v zaprto zavoro za utrujanje ribe.

Pri izbiri in ocenjevanju kakovosti kraparskega kolesca moramo biti pozorni na naslednje štiri ključne komponente:

1. Geometrija in velikost glave

Pri sodobnih kraparskih kolescih prevladujejo velike, široke in podolgovate glave (od tod ime *Big Pit*). Široki rob glave drastično zmanjšuje trenje laka med metom, kar omogoča doseganje ekstremnih razdalj. Za tiste, ki lovijo na velikih jezerih z razvažanjem, pa je ključna predvsem kapaciteta glave – sodobna kolesca morajo sprejeti med 400 in 600 metrov laka debeline 0,35 mm.

2. Sistem za počasno nihanje glave (angl. *Slow / Super Slow Oscillation*)

To je lastnost, ki loči vrhunska kolesca od povprečnih. Ko vrtimo ročico, se glava kolesca premika gor in dol izjemno počasi. Rezultat je milimetrsko natančno, vzporedno nalaganje laka, kjer se navoji med seboj ne križajo. Pri metu laks z glave zleti gladko in brez upora, kar ribiču doda dragocene metre pri metih.

3. Natančnost in moč zavore (angl. *Drag Power*)

Zavora je varovalo med uspehom in katastrofo. Biti mora popolnoma zvezna – to pomeni, da mora laks popuščati gladko in brez najmanjšega zatikanja, tudi ko je pod največjim pritiskom podvržena divjim pobegom ribe tik pred podmetalko. Sodobna kraparska kolesca ponujajo zavorno moč (angl. *Max Drag*) med 15 in 20 kilogrami, kar zagotavlja, da lahko ustavimo tudi največje torpede.

Spod roda, ki je na prvo žogo enaka lovnim, a se tehnično zelo razlikuje od lovnih.

4. Notranji mehanizem in ležaji

Robustno ohišje (pogosto iz lahkega magnezija, ogljika ali ojačanega grafita) mora ščititi pogonski mehanizem pred zvijanjem pod obremenitvijo. Ključni so kakovostni, zaprti nerjaveči ležaji (angl. *ball bearings*) na ključnih točkah in močna os iz nerjavečega jekla, ki se ne bo zvila niti takrat, ko iz čolna utrujamo kapitalca v močnem rečnem toku.

Nasvet: Kako pravilno uravnovežiti komplet in vzdrževati kolesca?

Izbira velikosti glede na palico

Kolesce in palica morata delovati kot usklajen par. Če na kratko 9- ali 10-čevljsko palico (ki jo uporabljamo za ribolov iz čolna ali zalezovanje) namestimo ogromno in težko *Big Pit* rolo, bomo popolnoma porušili težišče kompleta. Kratke palice zahtevajo kompaktnejša, lažja kolesca (velikosti od 5000 do 8000), ki omogočajo hitro manevriranje. Velika in težka *Big Pit* kolesca (velikosti 10000 do 14000) pa sodijo izključno na 12- in 13-čevljske palice, kjer s svojo maso delujejo kot protiutež dolgemu blanku pri izvajanju močnih metov.

Vzdrževanje za dolgo življenjsko dobo

Kraparska kolesca so nenehno izpostavljene vlagi, blatu, prahu in sladkorjem iz vab (npr. sirupi, s katerimi prelivamo boile). Da vam zavora ne bi zatajila v ključnem trenutku, upoštevajte tri zlata pravila:

1. Popuščanje zavore po ribolovu: ko pospravite opremo, vedno popolnoma popustite sprednjo zavoro. S tem razbremenite podložke v glavi kolesca, ki bodo tako ohranile svojo prožnost in gladko delovanje.

2. Čiščenje kolesca po ribolovu v blatu: če vas ob vodi ujame dež ali močan veter, ki nosi prah, kolesce doma obrišite z vlažno krpo. Posebno pozornost posvetite vodilnemu valjčku na preklonni ročici (*line roller*), kjer se nabira največ umazanije z laksa.

3. Izogibajte se potapljanju v vodo: čeprav so sodobna kolesca odporna na dež, pa ob padcu v vodo (ali med nepravilnim pranjem s pritiskom) vlaga prodre v notranjost ohišja, kar izpere namensko mast in povzroči korozijo ležajev.

Spod kolesce: Pogonski stroj za visoke obremenitve

Če spod palica predstavlja moč in hrbtnico pri metu

krmilne rakete, je spod kolesce motor, ki mora ves ta tovor hitro in neutrudno potegniti nazaj na breg. Navijanje velike, prazne rakete z razdalje preko 100 metrov ustvari ogromen upor v vodi. Klasične kraparske role bi pod takšnimi celodnevni obremenitvami hitro dobile zračnost v mehanizmu, zato za krmiljenje uporabljamo namensko zasnovana spod kolesca.

Spod kolesce se od običajnega *Big Pit* kolesca razlikuje po treh ključnih tehničnih lastnostih:

1. Izjemno visoko prenosno razmerje (angl. *High Gear Ratio*)

To je najpomembnejša lastnost spod kolesca. Medtem ko imajo klasična kraparska kolesca prenosno razmerje okoli 4,3 : 1 (kar pomeni, da se ob enem obratu ročice glava zavrti 4,3-krat), imajo spod kolesca prenos med 5,1 : 1 in 5,7 : 1. V praksi to pomeni, da kolesce z enim samim obratom ročice navije med 115 in 130 centimetrov vrvice. Pri celodnevem krmiljenju to ribiču prihrani na tisoče obratov ročice, drastično skrajša čas navijanja in zmanjša utrujenost rok.

2. Več mest za sponko

Za razliko od običajnih kolesc, ki imajo na glavi eno plastično sponko (klip) za laks, imajo namenska spod kolesca običajno dve ali tri kovinske, vzmetne sponke. Te so narejene tako, da ne poškodujejo pletene vrvice. Več sponk ribiču omogoča, da ima na enem kolescu natančno zaklenjene in označene različne razdalje (npr. ena sponka za krmišče na 80 metrih, druga za 110 metrih), kar olajša taktiko spreminjanja daljave med ribolovom.

3. Ojačana os in robusten mehanizem

Notranjost spod kolesca je narejena iz močnejših zlitin (pogosto iz hladno kovanega aluminija ali medenine), pogonska os pa je debelejša kot pri standardnih kolescih. Zavora na sprednji strani je običajno popolnoma blokirana ali fiksna, saj pri spod kolescu ne potrebujemo finega popuščanja laksa – zavora mora med metom držati glavo nepremično, da laks pod pritiskom ne zdrsne in nam ne poreže prsta.

Nasvet: Kako pravilno izbrati in naviti spod kolesce?

1. Plitve glave so prednost

Za spod kolesce nikoli ne izbirajte kolesc z globoko glavo, ki sprejme 500 metrov debelih najlonov. Ker na spod kolescu uporabljamo izključno tanko pleteno vrvico (običajno 0,16–0,18 mm), izberite različico s plitvo glavo. S tem se izognete potrebi po navijanju stotih metrov starega podložnega laksa pod pletenico.

2. Pazite na zlaganje vrvice

Ker s spod kolescem navijamo lahko, prazno raketo, vrvica na glavo prihaja pod manjšim pritiskom. Dobro spod kolesce mora imeti odličen sistem polžastega prenosa, ki vrvico zлага popolnoma vzporedno, saj se le tako prepreči nastanek vozlov pri naslednjem silovitem metu.

3. Tehnika hitrega začetka

Ko raketa pade v vodo in se odpre, palico takoj dvignite visoko navzgor in naredite nekaj hitrih, močnih obratov s kolescem, da raketo dvignete na površino vode. Ko raketa enkrat glisira po gladini, je upor minimalen, navijanje s hitrim prenosom spod kolesca pa postane lahkotno in izjemno hitro.

Besedilo in fotografije:
Andrej Kmetič

RAZMIŠLJANJA O JESENSKEM RIBOLOVU SMUČA

*Ob vodi se nikoli ne nehamo učiti. Smuč nam vsako jesen napiše novo lekcijo.
Od nas pa je odvisno, ali jo bomo znali osvojiti.*

Vsak ribič v sebi nosi spomin na prvo ribo. Ne zato, ker bi bila največja, ampak zato, ker je z njo prvič začutil tisto posebno vznemirjenje, zaradi katerega se vedno znova vračamo k vodi. Moj spomin na prvega smuča sega daleč nazaj.

Bil sem star komaj sedem let, ko me je oče prvič odpeljal na reko Muro. Takrat še nisem vedel, da bo voda postala del mojega življenja. Nisem razmišljal o tehnikah ribolova, o izbiri vrvice ali pravilni predstavitvi vabe. Bil sem le radoveden deček, ki je z očetom občudoval veliko reko in nestrpno čakal, da se bo plovec končno potopil.

In zgodilo se je. Ujel sem svojega prvega smuča, čeravno vaba ni bila namenjena ravno njemu. Lovila sva na mrtvo ribico, kar je bilo v tistih časih povsem običajno, danes pa takšen način ribolova zaradi varovanja ribjih populacij ni več dovoljen. Ribe se ne spominjam zato, ker bi bila velika. Spominjam se občutka. Tistega nepozabnega trenutka, ko sem prvič začutil, da pod gladino obstaja skrivnostni svet, ki ga želim odkrivati vse življenje.

Od tistega dne je minilo že nekaj desetletij.

V tem času se je marsikaj spremenilo. Spremenili so se predpisi, oprema, umetne vabe, vrvice in palice. Spremenil se je tudi naš odnos do narave in odgovornost do ribjih populacij. Nekaj pa je ostalo nespremenjeno – spoštovanje do vode in občutek, da nas lahko prav vsak obisk reke ali jezera nauči nekaj novega.

Čeprav sem skozi življenje preizkusil skoraj vse načine športnega ribolova, sta mi bila vedno najbližje muharjenje in ribolov z vijačenjem. Prav zaradi njiju sem se naučil opazovati vodo drugače. Slediti tokovom, iskati skrivališča rib in razumeti, da voda nikoli ni enaka. Kljub temu me je prav smuč vedno znova prisilil, da sem postal potrpežljivejši ribič. Nobena druga naša plenilska riba me ni tako pogosto opozorila, da je treba upočasniti korak, več opazovati in manj hiteti.

Skozi desetletja sem imel srečo, da sem lahko lovil na številnih slovenskih vodah. Na zgornjem toku Drave, na spodnji Savi pri Brežicah, ob mirnejšem toku Krke, na Šmartinskem jezeru, Mavčičah, Klivniku in številnih manjših vodah, med njimi tudi na ribniku Opekarna. Vsaka od teh voda ima svoj značaj. Nekatere zaznamujejo močni tokovi, druge globoke kotanje, tretje potopljena drevesa ali stari rečni kanali, ki jih danes skriva mirna gladina.

Kljub vsem razlikam pa sem vedno znova prihajal do iste ugotovitve. **Smuč ne pozna imen rek in jezer. Pozna le naravne zakonitosti in vsekakor se vedno ravna po njih, na vseh vodotokih ter na jezerih in ne nazadnje na ribnikih.**

Če razumemo, zakaj se v določenem letnem času zadržuje na določenem mestu, bomo njegove navade prepoznali skoraj na vsaki vodi. Ne vedno enako, saj nam narava hitro pokaže, da pravil brez izjem ni. Vendar dovolj pogosto, da začnemo razmišljati drugače.

Zato ta prispevek ni napisan kot priročnik, ki obljublja zanesljiv ulov. Takšnega priročnika ni.

Je zapis razmišljanj ribiča, ki ga voda še danes uči. Mnoge

Bilo je nekoč

ugotovitve temeljijo tudi na strokovnih spoznanjih o jesenskem obnašanju smuča, vendar jih želim predstaviti skozi izkušnje, ki sem jih doživel ob naših rekah in jezerih. Marsikateri izkušeni ribič bi kakšno stvar opisal drugače in prav je tako. Vsak od nas nosi v sebi svojo zgodbo, svoje uspehe in tudi dneve, ko smo se domov vrnili praznih rok. Prav zato je ribolov tako lep. Sam poznam kar nekaj uspešnejših ribičev na smuča od mene, no, upam, da se bodo pri mojem razmišljanju strinjali z zapisanim.

Če bo ta zapis koga spodbudil, da bo naslednjič ob vodi za trenutek obstal, nekoliko dlje opazoval gladino in se vprašal, kaj se dogaja pod njo, potem je dosegel svoj namen. Ker smuča ne ulovimo samo z dobro vabo. Velikokrat ga najprej ulovimo v svojih razmišljanjem.

Ko se narava začne umirjati

Ko se poletna vročina začne umikati hladnejšim nočem, se spremembe ne dogajajo le na drevesih ob vodi. Še pomembnejše dogajanje se odvija pod gladino. Čeprav ga ne vidimo, ga pozoren ribič hitro začuti.

Jutra postanejo hladnejša, dnevi krajši in voda začne izgubljati toploto, ki jo je nabirala vse poletje. Te spremembe so sprva komaj opazne, vendar jih ribe zaznajo veliko prej kot mi. Z njimi se začne spreminjati tudi njihovo vedenje.

Smuč ni izjema.

Pogosto slišimo, da se jeseni umakne v globino. To sicer drži, vendar je takšna razlaga preveč preprosta. Smuč ne išče zgolj globlje vode. Išče predvsem okolje, kjer bo z najmanj porabljenimi energijami prišel do hrane.

Ko se temperatura znižuje, se njegov metabolizem postopoma umirja. Ne lovi več tako brezglavo kot v toplih poletnih večerih. Veliko raje si izbere mesto, kjer lahko mirno čaka, da mu tok ali gibanje jate belic prineseta priložnost za uspešen napad.

Prav zato ga jeseni največkrat najdemo ob prehodih med plitvino in globino, ob robovih stare struge, pod podrtimi drevesi, ob kamnitih nasipih ali tam, kjer se tok umiri. Takšna

Smuč, lepoteč, ki se ga nikakor ne naveličam.

Večerne ure so najbolj produktivne v jesenskem ribolovu.

mesta mu omogočajo, da ostane skoraj neopazen, hkrati pa ima ves čas pod nadzorom svojo okolico.

Tudi sodobne raziskave potrjujejo, da se smuč v hladnejšem delu leta giblje manj kot poleti. Večino časa ostaja zvest izbranemu območju, od koder opazuje dogajanje okoli sebe in čaka na pravi trenutek za napad.

To ne pomeni, da je postal len. Postal je gospodar varčevanja z energijo. In prav v tem se skriva ena najpomembnejših jesenskih lekcij.

Uspešen ribič ni tisti, ki najhitreje meče ali prehodi največ kilometrov obale. Uspešen je tisti, ki razume, **zakaj** se smuč zadržuje na določenem mestu. Ko enkrat razumemo razlog njegovega vedenja, postane iskanje rib veliko bolj logično in veliko manj prepuščeno naključju.

Jeseni nam voda ne ponuja odgovorov na glas. Ponudi nam le namige. Na nas pa je, ali jih bomo znali prepoznati.

Kje jeseni iskati smuča?

„Riba redko stoji tam, kjer bi si želel ribič. Veliko pogosteje stoji tam, kjer ji narava omogoča najlažje preživetje.“

Ko se voda začne ohlajati, postane opazovanje pomembnejše od metanja. Marsikdo pride na obalo in začne sistematično prečesavati vodo, kot da bi želel čim prej preiskati vsak meter. Tudi sam sem bil nekoč takšen. Danes vem, da je pogosto bolje pet minut opazovati, kot desetkrat zamenjati lovno mesto in narediti sto neproduktivnih metov.

Smuč je gospodar prehodov. Redko ga bomo našli sredi enakomerno globoke ravnice. Veliko raje izbira robove, tam, kjer se trdo dno spremeni v mehkejšo, kjer se globina nenadoma poveča ali kjer tok izgubi svojo moč in nastane mirnejši žep. Takšna mesta niso naključna. Tja prihajajo tudi jate belic, za njimi pa njihov najvztrajnejši zasledovalec.

Na rekah pogosto iščem stare struge, potopljene kamnite nasipe, ostanke mostnih opornikov ali večje kamnite bloke, ki lomijo tok. Na jezerih so to robovi podvodnih platojev, potopljena drevesa, prehodi med plitvino in globino ter stare struge nekdanjih potokov. Takšna mesta so zanj naravne zasede.

Toda voda nam redko razkrije svoje skrivnosti na prvi pogled.

Največkrat smuča ne izdajo valovi na gladini, ampak drobni znaki. Nenadoma se jata belic nekoliko stisne. Kakšna ribica brez očitnega razloga skoči iz vode. Nad določenim mestom dlje časa kroži galeb ali vztraja kormoran. To niso naključja. Narava skoraj vedno sporoča, da se pod gladino nekaj dogaja.

V vseh letih ribolova sem ugotovil, da uspešni *smučarji* niso nujno tisti z najbolj založenimi škatlami z vabami. Pogosto so to ribiči, ki si zapomnijo vodo skozi sezono. Vedo, kako je bilo določeno mesto videti spomladi, poleti ob nizkem vodostaju, kaj je naredila visoka voda, kam je veter več dni

zapored potiskal jate belic in kako se je s spreminjanjem letnih časov spreminjalo življenje pod gladino.

Takšnega znanja ne najdemo v knjigah in ga ne kupimo v trgovini. Nabira se počasi, skozi leta, ob številnih praznih dnevih in redkih trenutkih, ki jih ribič ne pozabi nikoli.

Prav zato se uspešen jesenski ribolov začne veliko prej, preden vaša vaba pade v vodo. Začne se že z opazovanjem in brskanjem po spominu.

Izbira vabe je šele polovica zgodbe

„Ribiči radi verjamemo, da smuča ulovi vaba. Resnica pa je, da jo mora nekdo prepričljivo oživet.“

Ko beseda nanese na jesenski ribolov smuča, se pogovor skoraj vedno začne pri vabah. Katera barva je najboljša? Kako dolg naj bo silikon? Ali je boljši twister, shad ali vobler? Takšna vprašanja poslušam že vrsto let.

Pravega odgovora ni.

Če bi obstajala ena sama popolna vaba, bi bile trgovine precej manj založene.

Skozi desetletja sem preizkusil skoraj vse, kar je bilo mogoče kupiti. Od prvih kovinskih žlic in lesenih voblerjev do sodobnih silikonov najrazličnejših oblik. Vsaka nova generacija vab je obljubljala več prijemov in večje ulove. Nekatere so res pomenile napredek, predvsem zaradi kakovostnejših materialov in bolj naravnega gibanja. Ena stvar pa se ni nikoli spremenila. Smuča veliko bolj prepriča način predstavitve kot sama oblika vabe.

Jeseni najpogosteje posežem po gumijastih vabah. Ne zato, ker bi bile vedno najboljše, ampak zato, ker omogočajo izredno natančno predstavitev na mestih, kjer smuč najpogosteje preži na plen. Njihova največja prednost je vsestranskost. Z izbiro primerne jig glave jih lahko prilagodimo skoraj vsaki vodi.

Prav izbira teže jig glave je pogosto pomembnejša od izbire barve.

Na plitvejših jezerih brez toka zadošča lažja glava, ki omogoča počasnejše in bolj naravno gibanje vabe. Na globljih rekah ali ob močnejšem toku pa mora biti dovolj težka, da ohranimo stik z dogajanjem pod gladino. Tudi veter ima pri tem pomembno vlogo. Pogosto zahteva nekoliko težjo obtežitev, če želimo ohraniti natančen nadzor nad vabo.

Velikost silikona vedno prilagodim predvsem velikosti rib, s katerimi se smuč v tistem obdobju prehranjuje. Kjer prevladujejo manjše belice, največkrat uporabljam vabe med sedmimi in desetimi centimetri. Če opazim večje klenčke ali ploščice, brez zadržkov posežem tudi po večjih vabah. Velik smuč se velikega zalogaja ne boji.

O barvah bi lahko razpravljali ure in ure.

Moje izkušnje pravijo, da v čisti vodi najbolje delujejo naravni odtenci ribic, medtem ko nekoliko motnejša voda

Smuča se zelo uspešno lovi iz čolna, kjer je to dovoljeno.

Pa dober prijem tudi vam!

pogosto zahteva bolj izrazite kontraste. Še pomembnejša od same barve pa sta motnost vode in količina svetlobe, ki prodre do dna. Prav zato ni univerzalnega recepta. Kar je odlično delovalo včeraj, danes morda ne bo več.

Največja napaka, ki jo opažam pri številnih ribičih, ni napačna izbira vabe. Napaka je prepričanje, da bodo težavo rešili z nenehnim menjavanjem. Po nekaj neuspešnih metih zamenjajo barvo, nato obliko, nato velikost in nazadnje še proizvajalca.

Velikokrat pa spremembe sploh niso potrebne.

Veliko pomembnejše je, da ribič zaupa svoji izbiri in razume, zakaj je posegel prav po določeni vabi. Šele takrat jo bo znal predstaviti tako, kot jo smuč pričakuje. Kajti vaba sama po sebi ne lovi. Je le orodje. Življenje ji vdihne le ribič.

Počasneje pomeni več uspeha

Ko sem bil mlajši, sem bil prepričan, da bom več rib ujel, če bom metal dlje, vodil vabe hitreje in prečesal več vode. Zdelo se mi je logično, več metov pomeni več možnosti za prijem. Danes vem, da sem se motil.

Smuč me je skozi leta naučil, da hitrost ni vedno prednost. Pogosto je prav nasprotno. Bolj ko se voda ohlaja, bolj se umirja tudi življenje pod gladino. Ritem ribolova mora temu slediti.

Vsak met zato poskušam izvesti premišljeno. Ne razmišljam več le o tem, kam bo padla vaba, ampak predvsem o tem, kaj se z njo dogaja potem. Kako se dotakne dna. Kako drsi med kamni. Kako jo nosi tok. Kako se odziva na vsak moj gib. Takrat se namreč začne pravi premišljeni ribolov.

Veliko ribičev meni, da je vodenje vabe zapleteno. V resnici je največkrat ravno nasprotno. Manj gibov pogosto pomeni več naravnosti. Po stiku z dnom naredim nekaj počasnih obratov ročice, nato sledi kratek dvig palice. Vaba se znova spusti proti dnu in sledi premor. Prav premor je pogosto najpomembnejši del celotnega vodenja.

Takrat silikon ne beži več. Ne poskuša uiti. Za trenutek postane lahka tarča. Prav v tistem trenutku se smuč največkrat odloči za napad, med padanjem ali postankom.

Njegov prijem redko spominja na silovit udarec ščuke. Velikokrat ga sploh ne občutimo kot prijem. Na palici začutimo le rahlo spremembo teže. Kot da bi se vaba za trenutek ustavila na mehke dnu ali zdrsnila med liste vodnih rastlin.

Kolikokrat sem po prvem občutku pomislil, da sem zadel kamen ali vejo. Šele ko sem previdno dvignil palico, se je na drugi strani začelo počasno, odločno premikanje. Takrat veš, da nisi več sam. Na drugi strani vrvice je borec, smuč. Takšni trenutki so razlog, zaradi katerega se vedno znova vračam na vodo. Ne zato, ker bi vsakič ujel ribo. Temveč zato, ker nikoli ne vem, kateri met bo prinesel tisti skoraj neopazen dotik,

zaradi katerega se srce za trenutek ustavi, adrenalin pa napolni vsak delček telesa.

Skozi leta sem ugotovil, da največji učitelj pri ribolovu ni uspeh, ampak neuspeh. Dnevi brez prijema nas prisilijo, da več opazujemo, več razmišljamo in manj hitimo. Vsak prazno preživet dan ob vodi je pravzaprav naložba v prihodnje znanje.

Morda prav zato izkušeni ribiči pogosto ne govorijo veliko.

Vedo, da vseh odgovorov ni mogoče najti v knjigah, na spletu ali v pogovorih ob vodi. Nekatere lekcije lahko da le reka. Druge jezero. Tretje pa jesensko jutro, ko megla še počiva nad gladino in se narava šele prebuja. Takrat človek spozna, da ribolov že dolgo ni več samo lovljenje rib. Postane način opazovanja sveta.

Vsaka voda ima svoj značaj. Vsaka jesen napiše nekoliko drugačno zgodbo. Smuč pa ostaja njen najbolj skrivnostni pripovedovalec. Nikoli nam ne razkrije vsega. Vedno nekaj prihrani za naslednji obisk. In prav zato se vedno znova vračamo. Ne zato, ker bi vedeli, kaj nas čaka. Ampak zato, ker tega ne vemo in upamo na nova spoznanja in ne nazadnje seveda na uspeh pri lovu tega premetenca.

Zaključek

Ko danes pomislim na tistega sedemletnega dečka ob Muri, se zavedam, da se pravzaprav ni veliko spremenilo. Še vedno stopim ob vodo z enakim spoštovanjem in enako radovednostjo. Razlika je le v tem, da danes veliko manj hitim in veliko bolj poslušam.

Smuč me je skozi leta naučil, da največje skrivnosti niso skrite v novih vabah, dragih palicah ali najtanjših vrvicah. Skrite so v razumevanju vode, v opazovanju narave in v pripravljenosti, da se učimo tudi takrat, ko ostanemo brez ulova.

Če bo ta zapis koga spodbudil, da bo naslednjič ob vodi za nekaj trenutkov odložil telefon, se ozrl po gladini, prisluhnil vetru in poskušal razumeti, kaj mu pripoveduje reka ali jezero, potem je dosegel svoj namen.

Kajti največja nagrada športnega ribolova ni vedno riba. Velikokrat je dovolj že občutek, da smo za nekaj ur postali del narave.

In prav zato se vsako jesen, ko se voda začne ohlajati, tudi sam z enakim veseljem znova odpravim na pot. Morda ne zato, da bi ujel največjega smuča. Ampak zato, da bi se od njega naučil še nekaj novega.

Najboljši del sezone lova na smuč je pred vrati, zato palice v roke in za vodo. Upam da vam bo moje razmišljanje v pomoč pri tem.

Besedilo in fotografije: Vladimir Mikec

33. POKAL ALPE-JADRAN IN POKAL GLASILA RIBIČ

Priprave na to tradicionalno ribiško tekmovanje mladih ribičev, ki je potekalo 29. 8. 2026, se je začelo že pred nekaj meseci. Takrat še ni bilo tako strašne vročine in bilo je katastrofalno pomanjkanje dežja.

Naša tradicionalna vsakoletna baza v jezeru Šiker ali Pristava, kakor koli ga že imenujemo, je bila v solidnem stanju, kljub temu da ga je orešček (invazivna vodna rastlina) že krepko prerasel. Še nekaj dni nazaj pri ogledu tekmovalne trase z pesniškimi ribiči, ki so si prizadevali s pripravo trase, je bilo stanje zadovoljivo. Potem pa šok. Pri merjenju kisika v pritoku Pesnica in

Priprave na začetek tekme

Prva pa ne zadnja Lija Rošker-Kosec

Na mladih svet stoji

Pokal glasila Ribič v rokah Radgone

v samem jezeru je bilo stanje 0 in odločitev, da se jezero zapre za ribolov in takoj pristopi k reševanju težave. In za organizatorje tekmovanja je to pomenilo veliko težavo. Uspelo se nam je dogovoriti z Ribiškim društvom Rače, ki deluje pod okriljem Ribiške družine Maribor in upravlja z ribnikom v Račah. Tako smo morali v nekaj dneh urediti vse potrebno, da se tekmovanje nemoteno odvije na tamkajšnjih ribnikih.

V soboto, 29. avgusta, zadnje dni šolskih počitnic, se je v Račah zbralo deset tričlanskih ekip, ki so prihajale več-

Skupni zmagovalec Maj Nemec, Ptuj

Zmagovalna ekipa RD Radgona

noma iz slovenskih ribiških družin, gostovali pa sta tudi dve ekipe iz tujine, stari znanci iz Madžarskega Mohosza ter sosednji Hrvati iz Svete Marije. Ostalih osem ekip je prihajalo po ena iz Radgone, Ptuja, Koroške RD in Radelj, veseli pa nas domača mlada udeležba, saj je nastopila kar s tremi ekipami, še bolj razveseljivo pa, da so tekmovali z eno ekipo deklic, ki so bile stare komaj 12 let.

Po jutranjem spoznavanju, zajtrku in začetni nervozi in ko so vodje ekip opravile z žrebom, so se tekmovalke in tekmovalci odpravili na svoja lovna mesta. Seveda ta niso bila točno po vseh pravilih o tekmovaljih, saj ribnik tega ne dovoljuje, so pa bila tako postavljena, da so zagotavljala varen ribolov tudi za najmlajše tekmovalce.

Vreme nam je bilo naklonjeno, ni bilo neke pasje vročine, pojavljali so se oblaki na nebu ter tu in tam je zapihal rahel vetrič. Le nekaj minut pred začetkom tekmovalja nas je presenetil rahel nekaj minutni dež. Ta ni ogrozil tekmovalcev, je pa malo namočil ribjo hrano, da ta ni bila preveč suha.

Točno ob 10. se je oglasila piščalka vodje tekmovalja in je dala znak za začetek triurnega ribolova in boj za prehodni pokal. Ta sta bila dva. V absolutni konkurenci vseh prijavljenih ekip pokal Alpe - Jadran, ekipe samo slovenskih ribiških družin pa še prehodni pokal glasila »RIBIČ«. Po začetnem nervoznem iskanju in čakanju prijema so se odzvale tudi ribe, ne pri vseh tekmovalcih, a

Še skupna fotografija vseh udeležencev

nekateri starejši in bolj izkušeni so hitro ujeli pravi ritem. Čas pa je kar tekkel, riba tukaj, riba tam, sodniki so ulov skrbno nadzirali. Dogovor pa je bil, da se vsaka ujeta riba, težja od pet kil, takoj tehta in vrne v vodo. Ribe v ribniku so naše bogastvo in za te je treba skrbeti, da se čim prej nepoškodovane vrnejo v svoje kraljestvo.

Bolj ko se je bližal konec tekmovalja, bolj je naraščala nervoza. Vsak tekmovalec je hotel še izkoristiti vsako minuto, da še pred zadnjim znakom piščalke ulovi in v mrežo spravi še kakšno ribo ter k teži doda še kakšen gram. Tekmovalec Maj iz Ptuja je imel veliko srečo, samo štiri sekunde pred zadnjim piskom je v mrežo spravil zajetnega krapa. Sicer ta ni bil odločilen za njegovo zmago v sektorju,

Mednarodno srečanje mladih ribičev in ribiško tekmovalje za »Pokal Alpe Jadran« in »Pokal glasila Ribič« so z donacijami podprli:		
 RIBIŠKA ZVEZA SLOVENIJE	 ZVEZA RIBIŠKIH DRUŽIN MARIBOR	
 SPORTANGLERS COMMUNITY OF ALPE-ADRIA (S.C.A.A) Kapovár	 MESTNA OBČINA MARIBOR	 Daniel Ogriček s.p. Znanje, igr. 1978. študi.
 Dravske elektrarne Maribor	 Logatec, specializirani za ročno orodje in tehnično železino	 PALOMA: higienski papirji d.d. Sladki Vrh
 Zvonko Plevčak s.p. montaža gum in avtoopravnice, Ljube	 SOM ribiška trgovina d.o.o. Sv. Trojica v Slov. goricah	 TROFEJA CENTER d.o.o. ribiška trgovina, Maribor
 Avto Obrovnik, Maribor	 RIBIŠKA DRUŽINA MARIBOR	 Območni policijski sindikat Podravja, Maribor

Brez njih ne bi bilo tekme - zvesti sponzorji

je pa bil pa ulov odločen pri skupni zmagi. Nekaterim pa takšen podvig ni uspel.

Za mlade, predvsem najmlajše, je sledil konec napornega tekmovanja. Sodniška ekipa je začela s tehtanjem, najprej sektor C, nato sektor B in na koncu še A. Hitro in strokovno so opravili svoje delo, tako da so bili tudi končni rezultati hitro izračunani.

Medtem ko je sodniški zbor opravljal svojo zahtevno nalogo, pa so se vsi udeleženci okrepčali z okusno in bogato malico ter brezalkoholno pijačo. Tako so lažje in bolj strpno počakali na objavo rezultatov.

Razglasitev najboljših pa je potekala v več etapah. Najprej smo razglasili rezultate za pokal glasila »Ribič«. V tej konkurenci so tekmovali, kot sem že omenil, samo ekipe slovenskih ribiškkih druženj. Prehodni pokal in spominska priznanja so si prislužili mladeniči iz Radgone, podelitev pa je opravila Nuša Ušeničnik Schifferstein, odgovorna urednica glasila »Ribič«, ki je istočasno pohvalila celoten potek tekmovanja, čestitala še za uspešne rezultate ostalim ekipam, posebna pohvala pa je šla ekipi račko-mariborskih deklic za pogumen ribolov, boljši rezultati bodo pa še prišli. Vsekakor je treba omeniti rezultate teh deklic, v sektorju A je tekmovala Lija Rošker – Kosec in zasedla 9. mesto, v sektorju B Sara Pristavnik, 8. mesto, ter Taja Reich, 9. mesto, sektor C. Pohvaliti moramo tudi četrtouvrščeno deklico Tino Stable, ki je tekmovala v ekipi fantov.

Rezultati ekipno Pokal glasila Ribič:

	A	B	C	tč	teža
RD Radgona	3	1	1	5	39250
ZRD Celje	2	5	4	11	22150
Radlje ob Dravi	4	4	5	13	20550
Koroška RD	8	2	7	17	20650
Ptuj	1	9	8	18	22050
Maribor-Rače 1	10	10	2	22	10450
Maribor-Rače 2	6	7	10	23	8700
Maribor – deklice	9	8	9	6	5350

Sledečo podelitev je opravil podpredsednik združenja Alpe-Jadran Madžar Miklos Kozari. Podelil je medalje za zmagovalce v sektorjih:

Sektor A 1. Maj Nemec, Ptuj; 2. Žiga Osojnik, ZRD Celje; 3. Nej Eržen, Radgona.

Sektor B 1. Aljaž Hecl, Radgona; 2. Žiga Kramolc, Koroška; 3. Fran Šipek, ŠRK Klen Sveta Marija.

Sektor C 1. Domen Dornik, Radgona; 2. Anže Bevc, MB - Rače I; 3. Alexander Koch Mohosz

Nadaljevali smo z ekipnimi rezultati. Podeljevanju se je pridružil Marjan Gaber, predsednik ZRD Maribor. Pokal

za tretje mesto so prejeli tekmovalci Radelj ob Dravi (Tine Plazl, Lan Tretnjak in Aljaž Topler). Na drugo mesto so se uvrstili tekmovalci ZRD Celja (Žiga Osojnik, David Napotnik in Luka Tunanovič). Zmagovalci pa so bili tako kot lansko leto prepričljivo tekmovalci ekipe Radgone (Nej Eržen, Aljaž Hecl in Domen Dornik). Prejeli so pokal v trajno last in drugič velik prehodni pokal. Še razglasitev posamičnih rezultatov ter podelitev simboličnih nagrad za vse udeležence tega srečanja.

Rezultati ekipno:

	A	B	C	točke	teža
RADGONA	3	1	1	5	39250
ZRD Celje	2	5	4	11	22150
RADLJE ob Dravi	4	4	5	13	20550
SRD KLEN Sv. Marija	5	3	6	14	17400
MOHOSZ	7	6	3	16	15950
KOROŠKA RD	8	2	7	17	20650
PTUJ	1	9	8	18	22050
MARIBOR - RAČE 1	10	10	2	22	10450
MARIBOR - RAČE 2	6	7	10	23	8700
MARIBOR - deklice	9	8	9	26	5350

Rezultati posamezno:

Primek	Ime	RD	Številka	teža	točke	mesto
MAJ	NEMEC	RD PTUJ	10	17.800	1	1
DOMEN	DORNIK	RD RADGONA	26	16300	1	2
ALJAŽ	HECL	RD RADGONA	20	14500	1	3
ŽIGA	KRAMOLC	RD KOROŠKA	12	14.200	2	4
ŽIGA	OSOJNIK	ZRD CELJE	8	8.700	2	5
ANŽE	BEVC	RD MARIBOR RAČE I	21	7900	2	6
FRAN	ŠIPEK	SRK KLEN SV. MARIJA	19	8800	3	7
NEJ	ERŽEN	RD RADGONA	3	8.350	3	8
ALEXANDER	KOCH	MOHOSZ	30	7300	3	9
LAN	TRETNJAK	RADLJE OB DRAVI	15	8650	4	10
TINE	PLAZL	RADLJE OB DRAVI	2	6.250	4	11
LUKA	TUNANOVIČ	ZRD CELJE	25	6150	4	12
DAVID	NAPOTNIK	ZRD CELJE	11	7300	5	13
ALJAŽ	TOPLER	RADLJE OB DRAVI	29	5650	5	14
GABRIEL	VARGA	SRK KLEN SV. MARIJA	6	4.450	5	15
GABOR	FRIEDRICH	MOHOSZ	14	5.850	6	16
FRAN	FUNDAK	SRK KLEN SV. MARIJA	23	4150	6	17
NIK	BAUMAN	RD MARIBOR-RAČE II	9	3.600	6	18
LEON	SUŠNIK LORENČI	RD KOROŠKA	28	4100	7	19
NEJC	LEDINEK	RD MARIBOR-RAČE II	16	3500	7	20
MATE	MAGOC	MOHOSZ	7	2.800	7	21
NIKO	NEMEC	RD PTUJ	27	2600	8	22
OSKAR	KEREC	RD KOROŠKA	5	2.350	8	23
SARA	PRISTAVNIK	RD MARIBOR	18	1.700	8	24
LJUA	ROŠKER KOSEC	RD MARIBOR	1	1.850	9	25
TAJA	REICH	RD MARIBOR	24	1800	9	26
BLAŽ	BERGHAUS	RD PTUJ	13	1650	9	27
TINA	STABLE	RD MARIBOR-RAČE II	22	1600	10	28
TIM	BAUMAN	RD MARIBOR RAČE I	17	1.350	10	29
ANEJ	ČELAN	RD MARIBOR RAČE I	4	1.200	10	30

Na koncu pa gre še vsekakor zahvala Silvu Korenu, predsedniku Račkih ribičev in njegovi ekipi, ki nam je priskočil na pomoč pri izvedbi tega že 33. srečanja mladih ribičev, zahvala našim zvestim sponzorjem, ki so podprli izvedbo tekmovanja in ne nazadnje sodniškemu zboru, hvala računalničar Karli ter sodniki Miran, Ivek, Drago in Branko.

Drago Ornik

Foto: arhiv ZRD Maribor

Oglas sponzorja

SOM VELIKAN

Sem Uroš Preradović in z vami bi želel deliti svojo zgodbo o izjemnem ulovu, ki se je 16. avgusta 2026 zgodil na Škalskem jezeru v Velenju. Med običajnim ribolovom krapa sem ujel soma, dolgega 240 centimetrov in težkega 91 kilogramov. Ribiška družina Velenje je potrdila, da gre za rekord Škalskega jezera in enega izmed večjih somov, ulovljenih v Sloveniji.

Moj cilj ni bil ulov soma. Lovil sem krape na klasično kraparsko opremo in hranil krmišče z bojliji. Nekaj minut pred 19. uro pa je na 24-milimetrski bojli prijel riba, za katero sem že po prvi minuti vedel, da ni običajen krap. Jasno mi je bilo, da imam na drugi strani nekaj izjemno velikega, vendar se je po približno 30 minutah prava borba šele začela. Som je pokazal svojo neverjetno moč in mi je v enem izmed pobegov iz kolesca izvil skoraj 300 metrov laksa.

Večkrat ga je bilo izredno težko ustaviti. Vsakič, ko sem mislil, da ga imam nekoliko pod nadzorom, je ponovno pobegnil. Pri tako veliki ribi je dovolj ena sama napaka, da se vse konča.

Pri tem so mi zelo pomagale dolgoletne ribiške izkušnje in predvsem dobro poznavanje domače vode. Vedel sem, v katere dele jezera mu ne smem dovoliti pobegniti, saj bi se lahko tam skril ali zapletel in bi bila borba najverjetneje izgubljena.

Po približno eni uri smo ga prvič zagledali kakšnih 20 metrov od obale. Takrat sem dojel, da imamo opravka z

Meter je pokazal 240 cm

Velik in težak

Uroševa trofej

Borba je trajala kar nekaj časa.

Utujen, a srečen

več kot dvometrskim somom. Vedel sem, da bi to lahko bil ulov mojega življenja, vendar si niti približno nisem predstavljal, kakšen veličasten primerek bom na koncu spravil iz vode.

Po približno uri in pol intenzivne borbe sva nato skupaj s prijateljem Igorjem Popovičem soma okoli 20.30 uspela spraviti iz vode. Šele takrat smo lahko zares videli njegove razsežnosti, som je namreč meril kar 240 centimetrov.

Ribo je nato prevzel Edvard Strmčnik, gospodar Ribiške družine Velenje, ki je opravil uradno tehtanje. Uporabljena je bila tehtnica z nosilnostjo 300 kilogramov, ki se je ustavila pri 91 kilogramih. Ribiška družina Velenje je uradno potrdila, da gre za rekord Škalskega jezera.

Kot ribič si želiš velikega ulova vse življenje. Ko sem med borbo prvič zagledal velikost ribe, sem vedel, da je lahko to moja trofejna riba, vendar si nisem predstavljal, da bo na koncu pred menoj 240 centimetrov dolg, 91 kilogramov težak rekordni som Škalskega jezera. To je moj trofejni ulov in predvsem izkušnja, ki je nikoli v življenju ne bom pozabil.

Besedilo in fotografije: Uroš Preradović

ANZEK IN JOHAN PRI PESNIŠKEM TOLMUNU

Kmalu po drugi vojni, ko so bile hlače še večkrat zakrpane kot cele, želodci pa bolj prazni kot siti, je bil tolmun na Pesnici za vaščane Senarske in Verjan skoraj svet kraj. Tam so prhutale race, tam so otroci lovili žabe in ravno tam sta svoje življenjsko poslanstvo našla tudi Anzek in Johan – največja ribiča daleč naokrog. V to prepričana sta se se pridružala v Vogrinovi gostilni po nedeljski sveti maši ob desetem pelinkovcu. Vaščani so se jima le nasmihali. Predobro so ju poznali še izpred vojne, ko jima ni bilo za nobeno delo. Na črno sta ribe lovila in lovskim zakupnikom zajce pred nosom kradla. Po vojni je bilo drugače, oblast je zategovala pas, ribe in zajci niso bili za tatove, pač pa za poštene redke ribiče in jagre. Divji lov sta zaradi strahu pred lovskim čuvajem Lipičem opustila, ribe pa sta še naprej veselo lovila. Kakor kdaj, vedo še danes povedati v Senarski, kjer sta bila oba kot dninarja in vaška postopača na preužitku pri Cenclovih in Matičevih vse do smrti. Pokopali so ju na občinske stroške.

Pa pustimo zdaj to, Anzek je prisegal na doma narejeno bambusovo palico, ki jo je podedoval po stricu Arneku. Trdil je, da z njo riba sama skoči na trnek. Johan pa je verjel, da je skrivnost uspeha v deževnikih. Večji ko je bil deževnik, večjo ribo je obljubljal. Lovil je z leskovo palico. Po domače, kot ga je naučil stari Prducl iz Verjan. Prekaljeni ribiški tat, ki mu nihče ni prišel do živega.

Sonce se je počasi nagibalo k Pohorju. Ribiča sta vztrajala. »Danes bo padel som!« je samozavestno dejal Johan. Anzek ga je pogledal izpod obrvi. »V Pesnici? Če je som tukaj, sem jaz mariborski škof. Pa kaj škof, sam presvetli cesar Franc Jožef, ki nam je železnico zgradil do Trsta«.

Sedela sta ob tolmunu in čakala. Minilo je deset minut. Potem pol ure. Nato ura. Edino, kar je prišlo, je bil komar, ki je Anzeka pičil naravnost na nos. »Porka madona, prekleta stvar. Pa ravno moj rdeči nos mu je bil v napoto«, je jezno bentil in trdno držal palico. »Čutiš?« je vprašal Johan. »Kaj bi čutil?« — »Ja krucifiks, riba vleče«, se je zadr! Johan. Anzek je sunkovito potegnil. Na trnku pa ni visela riba, ampak star vojaški škorenj, ves obrasel z muljem. »Madona, to pa je bil soldat. Kakšno veliko nogo je moral imeti za takšen škorenj«, je komentiral Anzekov ulov Johan in planil v smeh. »No, vidiš! Ve-

liki soldati, veliki škornji in veliki topi, pa so Nemci vojno ravno tak izgubili. S celo vojsko vred, v kateri so služili tudi naši pubeci. Jaz sem se naredil norega in mi niso poslali poziva. Ti pa si se sam s svinjsko pištolo ustrelil, da si ostal doma. Si že pozabil? Če bi midva bila v vojski, Hitler ne bi izgubil«.

Anzek je za hip obmolknil, a se ni dal: »Škorenj je dober znak. Kjer je škorenj, je tudi vojak. Kjer je vojak, je bil golaž. Kjer je bil golaž, je morala biti voda. Torej sva na pravem mestu.« Te logike Johan ni razumel in je raje molčal.

Čez nekaj časa je Johanu plovec nenadoma izginil. Poskočil je, potegnil na vso moč in zmagoslavno zavpil: »Mam jo!« In potem šok ter tišina. Res jo je imel. Toda namesto klene je iz vode priletela stara emajlirana kangla, v kateri je čepela prestrašena žaba. Žaba je skočila naravnost Anzeku v naročje. Anzek pa se je tako ustrašil in nerodno odskočil, da je zgrmel v tolmun. Johan se je smejal tako glasno, da so se vse vrane dvignile z bližnjih vrb. Moker do kože je Anzek splezal na suho. Nič se ni jezil: »Če ne drugega, sem danes jaz ujel vodo.«

Ko sta že nameravala domov, je Johanova palica nenadoma močno zaplesala. Tokrat zares. Oba sta pograbila vrvico in vlekla, sopihala, drsela po blatu in se prepričevala, da je na drugi strani najmanj deset kilogramski krap. Ko je ulov končno priplaval na površje, sta obstala kot vkopana. Na trnku je visela zarjavela kolesarska »balanca«, kot so rekli volanu. Johan je zamišljeno dejal: »Če bi našla še okvir in kolesi, bi se domov odpeljala.« Anzek je odvrnil: »Ne jamraj. Danes sva ulovila škorenj, kanglo in balanco. Še malo pa odpreva prodajalno z železnino.«

Domov sta se vrnila brez ene same ribe, toda z novo zgodbo. V Senarski še danes govorijo, da sta strašna ribiča nekega večera iz tolmunu stare Pesnice potegnili soma, dolgega kot lojtrski voz. A to še ni vse, bojda sta lovila velikanske klene, da so jih morali meriti z mizarским metrom. Vaščani so se ob njunih zgodbah vedno nasmihali. Vsi so vedeli, da Anzek in Johan nikoli nista bila dobra ribiča. Sta pa bila najboljša lovca na smeh – in tega po vojni nikoli ni bilo preveč. Oblast je takrat znala poskrbeti za drugačen smeh, če je bilo treba tudi v lisicah. In s pendreki po hrbtih

Konrad Pesniški (Marjan Toš), foto: spletni viri

NJEGOVO VELIČANSTVO SULEC

Nekaj podatkov o največjih uplenjenih sulcih v Sloveniji, zanimivosti o sulcih (predvsem za reko Krko) in rekapitulacija ulova kralja voda v zadnjih 45 letih.

Sulec (*Hucho hucho*) je najplemenitejša in najbolj veličastna riba sladkih voda. Je riba tisočerih metov. Karakteristik sulca ne bom opisoval, saj jih pozna vsak ribič. Pred leti sem veliko časa preživel v sulčjelovu. Da je sulec riba tisočerih metov sem jaz živi dokaz za to trditev. S prijateljem sva sulca ničkolikokrat lovila celo na prvi dan novega leta. Za svojega prvega sulca sem potreboval precej več kot tisoč metov.

Prebral sem ogromno različnih člankov o sulcu, vendar nisem zasledil zapisa, ki bi vseboval pregled ulovov največjih sulcev v slovenskih vodah. Zato sem se potrudil in se zakopal v arhiv Ribiške družine (RD) Novo mesto ter v svoj osebni arhiv. Ta ni majhen, saj obsega vezane revije *Ribič* od leta 1949 do vključno leta 2025 ter vsa glasila *Zeleni Tolmuni Krke*, ki jih je izdala RD Novo mesto.

Za sulca so dobro skrbeli že takoj po drugi svetovni vojni, ko so ga zaščitili z najmanjšo lovno mero. Sosvet ribarskih zadrug LRS je že leta 1946 objavil najmanjšo mero za uplen sulca, ki je znašala 75 cm. Izjemi sta bili reki Drava in Dravinja, kjer je znašala 70 cm, ter Savinja s pritoki od Podvinskega jezua navzgor, kjer je bila mera 55 cm. Da so na Krki dobro skrbeli za sulca, zgovorno kaže podatek, da so že leta 1949 zaradi gojitvenih razlogov prepovedali lov nanj od jezua v Žužemberku do mostu v Stavči vasi.

Skrb za sulca je RD NM poskrbela tako, da je že pred približno 40 leti uvedla najmanjšo lovno mero, ki je znašala 90 cm, leta 2013 pa jo je zvišala na 100 cm.

Podatki o največjih sulcih v slovenskih rekah po drugi svetovni vojni (izvzemši reko Krko).

Lestvica devetih največjih ujetih sulcev v Sloveniji:

- 135 cm** – Edo Januš, leta 2005, teža 26,9 kg, Sava Medvode
- 133 cm** – Leopold Gorše, leta 2005, teža 20,0 kg, Ljubljana (revir Vevče)
- 130 cm** – Drago Marin, leta 1968, teža 16,0 kg, Drava (3. revir)
- 128 cm** – Branko Konc, leta 2008, teža 24,8 kg, Sava
- 128 cm** – Marjan Juteršek, leta 1971, teža 15,2 kg, Sava Renke
- 126 cm** – Franc Beričnik, leta 1987, teža 20,5 kg, Savinja
- 126 cm** – Rok Šparovec, leta 2021, cca. 22,0 kg, Sava Bohinjka (ujet na muharico in izpuščen!)
- 125 cm** – Miran Vovk, leta 2022, teža 22,5 kg, Sava Bohinjka
- 125 cm** – Jure Ramovž, leta 2008, teža cca 22 kg, Sava Tacen (izpuščen)

Lestvica največjih sulcev, ujetih v reki Krki:

- 132 cm** – Kurt Machaczek, leta 1983, teža 19,8 kg, Gornji Kot
- 127 cm** – Sandi Bayer, leta 1996, teža 21,6 kg, Otočec
- 124 cm** – Jože Papič, leta 1987, teža 15,5 kg, Volavče
- 123 cm** – Sreten Mađarević, leta 1971, teža 22,0 kg, Volavče
- 123 cm** – Adem Hadirić-Šurda, leta 2006, teža 19,5 kg, Gornji Kot
- 123 cm** – Franc Tičar, leta 1984, teža 17,0 kg, center Novega mesta
- 121 cm** – Robert Smolič, leta 2021, teža 17,6 kg, Vavta vas

Leta 2000 je odlovna ekipa RD Novo mesto v Soteski ujela sulca, ki je meril 128 cm. Ulovljen je bil z namenom sonaravne vzreje sulčje ikre in zaroda. V knjigi o ulovljenih sulcih RD Novo mesto sem zasledil tudi podatek, da je bil prav tako zaradi vzreje sulca leta 1991 na drstišču v Gornjih Kotih ujet sulčji par: samec velikosti 138 cm in samica velikosti 135 cm.

Zanimivosti o sulcih, ujetih v Krki

Rekorder Krke, Kurt Machaczek, avstrijski slaščičar iz Dunajskega Novega mesta (Wiener Neustadt), je v desetih letih v Krki ujel več kot 40 merskih sulcev. Njegov oče pa se je lahko pohvalil z ujetimi sulci, od katerih so največji tehtali 12, 14 in 17 kg! (Fotografijo rekordnega sulca je posnel Slavko Dokl, član uredništva revije *Ribič*)

Sandi Bayer je ujel sulca v ciprinidnem delu Krke, 200 metrov pod edinim slovenskim vodnim gradom na Otočcu, ki stoji na rečnem otoku. Lovil je soma, ujel pa sanjsko ribo. Sulca je zaupal pokojnemu vrhunskemu preparatorju Romanu Vrtačniku. Ta mu je povedal, da je bila v velikanovem žledcu 40 cm dolga podust, ki je bila popolnoma brez praske. (na sliki)

Franc Tičar, legenda ribiških čuvajev je velikega sulca ujel v samem centru Novega mesta in sicer pod znamenito »Ribjo« restavracijo. RD Novo mesto je 1.marca 1985 za promocijo sulca izdala celo razglednico, na kateri Franc pozira s sulcem na jezua. Razglednica je bila v prodaji v vseh kioskih in tudi v pisarni RD.

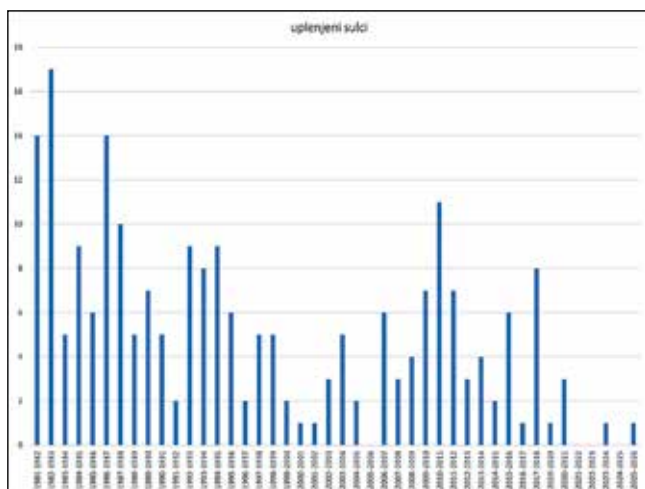
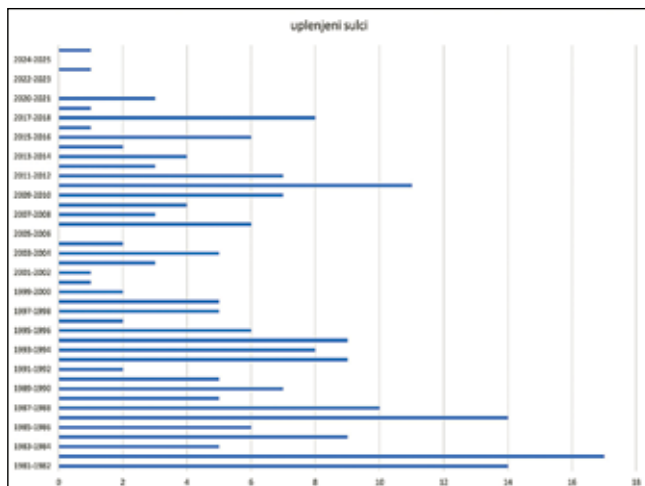
Adem Hadirić - Šurda, znani novomeški sulčar, je sanjsko ribo ujel v Gornjem Kotu. Lovila sta skupaj s prijateljem Romanom. Ko je po skoraj polurnem boju spravil lepota na breg reke Krke, je Roman dobesedno švignil z avtomobilom do svojega doma, vzel harmoniko, se vrnil ter raztegnil meh s pesmijo Čebelice, čebelice ... (na sliki)

Đevad Šarinković

Roman in Šurda

Leto	Upljeni sulci
1981-1982	14
1982-1983	17
1983-1984	5
1984-1985	9
1985-1986	6
1986-1987	14
1987-1988	10
1988-1989	5
1989-1990	7
1990-1991	5
1991-1992	2
1992-1993	9
1993-1994	8
1994-1995	9
1995-1996	6
1996-1997	2
1997-1998	5
1998-1999	5
1999-2000	2
2000-2001	1
2001-2002	1
2002-2003	3

2003-2004	5
2004-2005	2
2005-2006	0
2006-2007	6
2007-2008	3
2008-2009	4
2009-2010	7
2010-2011	11
2011-2012	7
2012-2013	3
2013-2014	4
2014-2015	2
2015-2016	6
2016-2017	1
2017-2018	8
2018-2019	1
2019-2020	1
2020-2021	3
2021-2022	0
2022-2023	0
2023-2024	1
2024-2025	0
2025-2026	1

slike, toda moj poskus je bil neuspešen. Drugi največji sulec je bil ujet v jezeru Plav pri izlivu reke Ljuče v Črni Gori. Ujel ga je Đevad Šarinković na umetno žabo (nekateri viri navajajo, da je bil ujet z mrežo). Sulec je bil težak 41,3 kg, v dolžino je meril 148 cm, obseg trebuha 74 cm. V želodcu je imel lipana dolgega 46 cm. Preparat je bil dolgo časa razstavljen v hotelu »Plavsko jezero« v Plavu (vir: Veljko Klačterka: Ribolovni tereni Jugoslavije). (na sliki). Tretjega največjega sulca je ujel Remzija Krkalić iz Foče v januarju leta 1940. V Drini je ujel sulca, ki je tehtal 36 kg.

Na koncu vabim vse sulčarje na našo lepoticu Krko in se preizkusijo na lovu kralja voda. V vodi so še kapitalni primerki, ki čakajo na vas. Mogoče pa komu uspe v stotih metih ...

Besedilo in fotografije:
Zoran Leko

Sandi Bayer

Rekapitulacija uplenjenih sulcev

V spodnji razpredelnici podatki o uplenjenih sulcih v reki Krki v zadnjih 45 letih. (grafikon)

Iz grafikona je razvidno, da v letih od 2020 do 2026 opažamo drastičen upad uplenjenih sulcev, kar pomeni, da moramo sulcu z sonaravno vzrejo sulčje ikre in zaroda pomagati. V zadnjih letih izlovne ekipe nimajo sreče z izlovom sulcev zaradi vremenskih razmer, nekaj upanja daje podatek, da smo bili v letošnjem letu uspešni.

Zanimiv podatek je tudi ta, da smo v sezoni 1982-1983 poleg uplenjenih 17 sulcev ujeli še 16 podmerskih sulcev, v sezoni 2015-2016 poleg 6 uplenjenih sulcev, ujeli še 15 podmerskih sulcev.

V 45 letih smo uplenili 220 sulcev kar pomeni 4,8 sulca na sezono.

Urbani ribolov sulca

Poleg reke Krke, ki je raj za urbani ribolov, je Slovenija svetovni unikum urbanega ribolova na sulca. Da je tako, dokazujejo tudi ujeti sulci v Ljubljani. Med njimi izstopajo primerki, dolgi 125 cm (ujet leta 2013, Franc Košak), 124 cm (ujet leta 1976, Franc M., revir Barje) ter več ujetih rib okoli 100 cm – med njimi je bil najbolj odmeven ulov neposredno v centru mesta, pod Tromostovjem.

Še nekaj podatkov v svetovnem merilu

Največjega sulca na svetu je po zgodovinskih zapisih januarja 1938 ujel bosanski ribič in železničar Halil Sofradžija. Ta izjemni primerek je tehtal kar 58 kilogramov, ulovljen pa je bil v reki Drini blizu kraja Ustikolina v Bosni in Hercegovini. O tem zgodovinskem ulovu obstaja tudi fotografija, novico pa je takrat objavil beograjski časopis *Politika*. Skušal sem vzpostaviti stik z uredništvom Politike za pridobitev

KO RIBIČI IN GASILCI STOPIJO SKUPAJ, ZMAGA NARAVA

Ko človek opazuje delo Ribiške družine Vevče in Prostovoljnega gasilskega društva Zgornji Kašelj, hitro ugotovi, da ne gre le za dve društvi z različnim poslanstvom, ampak za ljudi, ki jih povezuje skupen cilj. To je skrb za naravo, pomoč lokalni skupnosti in pripravljenost priskočiti na pomoč takrat, ko je to najbolj potrebno. Prav njuno sodelovanje je lep dokaz, da lahko s povezovanjem dosežemo veliko več, kot bi lahko vsak zase.

Sodelovanje med društvoma ni naključno, ampak temelji na zaupanju, spoštovanju in dolgoletnem prijateljstvu. Skupaj so izvedli že številne delovne akcije, pri katerih vedno znova dokazujejo, kako pomembno je medsebojno sodelovanje. Ne glede na to, ali gre za zahtevnejša fizična dela ali za pomoč naravi, se lahko eni na druge vedno zanesejo.

Posebej pomembno je njihovo sodelovanje v poletnih mesecih, ko visoke temperature in dolgotrajna suša povzročata pomanjkanje kisika v ribniku. Takrat gasilci priskočijo na pomoč z opremo, s katero prezračujejo vodo in ji dovajajo kisik. To je za ribe izjemnega pomena, saj lahko pravočasno ukrepanje prepreči pogine in ohrani zdravo vodno okolje. Hkrati pa takšne akcije predstavljajo tudi odlično praktično usposabljanje za mlajše gasilce, ki pridobivajo dragocene izkušnje pri uporabi opreme in delu na terenu.

Njihovo sodelovanje pa ni omejeno le na dovajanje kisika ribam. Skupaj sodelujejo tudi pri številnih delovnih akcijah, kot so: odstranjevanje podrtih dreves po neurjih, čiščenje kanala,

Od malih nog gasilec in ribič

Gasilci so s črpanjem in curkom dovajali kisik.

odstranjevanje naplavin pri mostovih ter druga dela, ki prispevajo k urejenosti okolja in večji varnosti ljudi. Zagotovo bi lahko našli še veliko podobnih primerov, saj se vedno znova pokaže, da znajo stopiti skupaj, kadar narava potrebuje pomoč.

Posebno priznanje si zaslužita predsednik PGD Zgornji Kašelj Aleš Pečjak in poveljnik Jaka Progar, ki s svojim delom in odnosom pomembno prispevata k odličnemu sodelovanju med društvoma. Pod njunim vodstvom društvo uspešno deluje in ohranja vrednote prostovoljstva, odgovornosti ter medsebojne pomoči.

PGD Zgornji Kašelj danes šteje več kot sto članov, med katerimi je 32 operativnih gasilcev. Ti se vsak četrtek redno usposabljaajo na vajah, kjer izpopolnjujejo svoje znanje in ohranjajo pripravljenost za posredovanje ob različnih intervencijah. Njihova predanost prostovoljnemu delu je vredna vsega spoštovanja.

Še posebej pa navdušuje njihovo delo z mladimi. Veliko časa in energije namenjajo vzgoji gasilskega podmladka, saj se dobro zavedajo, da brez mladih ni prihodnosti nobenega društva. Enako velja tudi za Ribiško družino Vevče, kjer veliko pozornosti namenjajo vzgoji mladih ribičev ter prenosu znanja o naravi, vodah in odgovornem ravnanju z okoljem.

Zelo lepo je videti mlade, ki so aktivni tako med ribiči kot tudi med gasilci. Prav oni predstavljajo most med obema društvoma in dokazujejo, da prostovoljstvo med mladimi še vedno živi. Takšna povezanost prinaša boljše sodelovanje, lažjo organizacijo

Odstranjevanje naplavin pri mostovih

Odstranjevanje podrtih dreves

Čiščenje cevi s potoka

skupnih akcij in predvsem ustvarja prijateljstva, ki bodo ostala tudi v prihodnje.

Čeprav sta gasilstvo in ribištvo na prvi pogled povsem različni dejavnosti, ju povezuje nekaj zelo pomembnega. Oboji pomagajo naravi v trenutkih, ko si ta sama ne more več pomagati. Gasilci posredujejo ob požarih, poplavih, neurjih in drugih nesrečah, ribiči pa vsakodnevno skrbijo za vodotoke, ribnike, ribe in ravnotežje v vodnem ekosistemu. Ko združijo svoje znanje, izkušnje in voljo, nastane sodelovanje, ki koristi celotni skupnosti.

Narava nam vsak dan ponuja nešteto lepote in dobrin, vendar si ob sušah, neurjih in drugih vremenskih ujmah pogosto zelo težko pomaga sama. Prav zato so ljudje, ki svoj prosti čas namenijo njenemu varovanju, toliko bolj dragoceni. Takšna dejanja morda niso vedno najbolj opazna, vendar imajo velik pomen za okolje in za prihodnje generacije.

Sodelovanje med Ribiško družino Vevče in PGD Zgornji Kašelj je zato veliko več kot le skupno opravljanje delovnih akcij. Je dokaz, da lahko prostovoljstvo, medsebojno spoštovanje in skupen cilj

povežejo ljudi ter ustvarijo zgodbo, na katero je lahko ponosna celotna lokalna skupnost. Ko stopijo skupaj ribiči in gasilci, ne pomagajo le drug drugemu. Pomagajo naravi, pomagajo ljudem in dajejo zgled vsem, da je s sodelovanjem mogoče doseči veliko dobrega. Hvala vam.

Besedilo in fotografije: Toni Janežič

Na koncu pa seveda, kot se spodobi »gasilska slika«.

RD PESNICA: LETO TEŽKIH PREIZKUŠENJ IN RESNIC O STANJU V NARAVI

RIBIČI SE BOJIJO, DA NAJHUJŠE ŠELE PRIHAJA ...

Zaradi izjemno hude suše in visokih temperatur letošnjega avgusta je v vodah, s katerimi upravlja Ribiška družina Pesnica Lenart, prišlo do kritičnega pomanjkanja kisika in **množičnega pogina rib**. Najhuje je bilo prizadeto **jezero Pristava**, kjer so lokalni ribiči in kar 120 gasilcev iz 12 društev s prečrpavanjem vode več kot 25 ur poskušali rešiti ribji živeli. Zaradi kritičnih razmer in slabega mikrobiološkega stanja so morali začasno zapreti tudi nekatere revirje (med njimi tudi revir Pernica I.). Razmere so bile dobesedno kritične, ribiči so bili plat zvona, pomagali jim ni samo gasilci pač pa tudi številni naravovarstveniki. Nad stanjem je bdela strokovna služba VGP Drava Ptuj in predstavniki Zavoda za varstvo narave Slovenije, OE Maribor. Vsi so imeli polne roke dela. Po ocenah vodstva RD Pesnica je na območju Pristave ter dolvodno od jezera Pernica v Pesnici poginilo koli 10 ton rib. Škoda bo dolgoročno ocenjujejo poznavalci sladkovodnega ribištva v tem delu Slovenije.

Poglaviti problem je bilo pritok sveže vode, ki je praktično vse poletje ni bilo. Zgodaj so ostali brez vode Velka v Čreti, Globovnica dolvodno od Jurovskega dola, Partinjski in Jakobski potok, Ročica in Drvanja, ki je na območju Zg. in Sp.. Verjan ostala povsem brez vode. Enako se je dogajalo s potoki, ki napajajo reko Pesnico pred njenim vtokom v

Odstranjevanje vodnega oreška na jezeru Pristava

Velka v Čreti postaja majhen potoček.

Izdeltovanje novih pomolov v Pristavi

Brez vode celo poletje

sistem jezer Pernica Voda je postala tudi močno osiromašena zaradi pomanjkanja kisika in posledice so bile strahotne. Narava si je dela duška in krepko udarila nazaj za vse grdobije, ki jih je doživela od človeka v zadnjih desetletjih. A kaj šele pride, se sprašujejo dobro obveščeni?

Vodstvo RD Pesnica je imelo polne roke dela, storili so, kar so lahko. Ni največji problem, da so ostali brez letošnjega ribolova, hujše so posledice letošnje suše. Mesec september je minil v znamenju odstranjevanja rib in oreška na jezeru Pristava: Trenutno na jezeru Pristava poteka intenzivna sanacija ter odstranjevanje vodnega oreška. Člani družine izvajajo redne delovne akcije za izlov in prestavitev preostalih rib ter urejanje revirja. Na Pristavi so se lotili tudi izdelave pomolov na južni strani jezera. Do pomladi 2027 želijo urediti vsa ribiška mesta na 3 velikih pomolih. Pri tem jim s strojno mehanizacijo pomaga tudi lenarško podjetje Skala Kerec iz Lenarta. Zaradi padca temperatur in izboljšanja ravni kisika so nekateri ukrepi že preklicani. Na jezeru **Radehova** pa je od 11. septembra ponovno dovoljeno hranjenje in ribolov iz čolna. Odpravljene so tudi nekatere omejitve pri jezerih Sv. Trojica in Pernica, upoštevajoč strokovne rešitve in nasvete poznavalcev razmer.

Marjan Toš

Fotografije: Galerija in arhiv RD Pesnica Lenart

TRADICIONALNI 10. MLADINSKI RIBIŠKI TABOR V RIBIŠKI DRUŽINI VRHNIKA

V soboto, 20. junija, in nedeljo, 21. junija, je pred ribiškim domom v Sinji Gorici potekal jubilejni 10. mladinski ribiški tabor Ribiške družine Vrhnika. V dveh dneh se je na taboru zbralo 24 mladih ribičev, za njihovo varnost, učenje in dobro počutje pa je skrbelo 10 mentorjev. Že ob prvih jutranjih urah je bilo čutiti prijetno vznemirjenje, saj so se mladi z velikim pričakovanjem zbirali ob ribiškem domu, kjer se je začela nova zgodba, polna znanja, prijateljstva in nepozabnih doživetij.

Ribolov je veliko več kot ulov ribe. Je spoštovanje narave, potrpežljivost, opazovanje vodnega sveta in pripravljenost svoje znanje deliti z drugimi. Prav to je osnovno poslanstvo mladinskih taborov Ribiške družine Vrhnika že deset let: mladim približati lepoto ribištva in jih naučiti odgovornega odnosa do voda ter življenja v njih.

Da bi bilo delo čim bolj zanimivo in pravično, smo udeležence razdelili v pet skupin, ki so bile po starosti in predhodnem ribiškem znanju čim bolj izenačene. Skupine so ponosno nosile imena naših ribjih vrst – Ščuke, Sulci, Somi, Kleni in Krapi – in že od prvega dne pokazale izjemen ekipni duh.

Program tabora je bil zelo pester. Mladi so spoznavali osnove športnega ribolova, pravilno uporabo ribiškega pribora, varno ravnanje z ribami ter pomen ohranjanja čistih voda in zdravega

Najboljši posamezniki

Nagovor predsednika RDV Robija Stareta pred pričetkom tabora

življenjskega okolja. Mentorji so jim z veseljem predajali svoje dolgoletne izkušnje, odgovarjali na številna vprašanja in jih spodbujali, da ob vodi predvsem opazujejo, razmišljajo in se učijo.

Največ navdušenja je seveda povzročil praktični ribolov. Ob vsakem prijemu ribe so se na obrazih mladih risali široki nasmehi, še večje zadovoljstvo pa je bilo opazovati tiste, ki so prvič samostojno uspešno izvedli met, pravilno prijeli ribo in jo po fotografiranju varno vrnili nazaj v vodo. Takšni trenutki pomenijo veliko več kot le uspešen ulov – pomenijo rojstvo novega ribiča.

Tabor pa ni bil namenjen le ribolovu. Skupni obroki, priprava hrane, športne igre, večerno druženje in številni pogovori so ustvarjali prijetno domače vzdušje. Prav med takšnimi trenutki so nastajala nova prijateljstva, mladi pa so se učili sodelovanja, medsebojnega spoštovanja in odgovornosti drug do drugega.

Vrhunec tabora je predstavljalo zaključno tekmovanje, kjer so mladi pokazali vse, česar so se naučili v dveh dneh. Tekmovanje je potekalo v športnem in prijateljskem vzdušju, odločale pa so natančnost, potrpežljivost in nekaj ribiške sreče.

Najuspešnejši posamezniki letošnjega tabora so bili:

1. mesto – Timon Jerina
2. mesto – Maksim Levstik
3. mesto – Vid Habjan

Iskrene čestitke najboljšim, pohvalo pa si zaslužijo prav vsi udeleženci. Vsak izmed njih je domov odnesel nova znanja, bogatejše izkušnje in spomine, ki jih bo gotovo še dolgo nosil s seboj.

Ob zaključku jubilejnega tabora se želimo iskreno zahvaliti vsem, ki so pomagali, da je dogodek uspel.

Posebna zahvala gre našim sponzorjem **M Orel d. o. o.**, **Go-stilni Pri Kranjcu**, **Hotelu Mantova** ter podjetju **EVMA, d. o. o.**, ki je poskrbelo za grafično podporo in izdelavo pokalov. S svojo pomočjo ste omogočili, da so mladi udeleženci lahko uživali v odlični prehrani, osvežitni pijači, lepih nagradah in prijetnem vzdušju skozi ves tabor. Vaša podpora je dokaz, da lokalno okolje prepozna pomen dela z mladimi in ohranjanja ribiške tradicije.

Iskrena zahvala gre tudi vsem članom Ribiške družine Vrhnika, mentorjem, kuharjem in prostovoljcem! Vsak izmed vas je prispeval del svojega prostega časa, znanja in energije, da je tabor potekal varno, brez zapletov in v odličnem vzdušju. Takšno delo je največkrat očem skrito, vendar prav zaradi njega lahko mladi doživijo nepozabna dva dneva ob vodi.

Deset uspešno izvedenih mladinskih taborov je veliko več kot le lep jubilej. Je dokaz, da Ribiška družina Vrhnika že vrsto let sistematično vlaga v prihodnost slovenskega ribištva. Današnji otroci bodo nekoč mentorji, čuvaji voda, gospodarji in nosilci razvoja naše družine. Če jim danes pokažemo pravo pot, bodo jutri znali varovati naravo in spoštovati življenje v njej.

Ko ob koncu tabora pogledamo skupinsko fotografijo, nasme-jane obraze zmagovalcev, mlade ribiče ob vodi, mentorje pri delu in druženje ob skupni mizi, postane jasno, da največja vrednost tabora niso pokali ali ulovljene ribe. Največja vrednost so mladi ljudje, ki so domov odšli bogatejši za nova znanja, prijateljstva in spoštovanje do narave.

Zmagovalci skupnega tekmovanja

In prav zato bomo tudi prihodnje leto ponovno odprli vrata mladinskega tabora, saj verjamemo, da je vsak trenutek, namenjen mladim, naložba v prihodnost naše ribiške družine in slovenskega ribištva.

Besedilo in fotografije: Vladimir Mikec

Udeleženci 10. mladinskega tabora

TRADICIONALNI TABOR MLADIH RIBIČEV RIBIŠKE DRUŽINE BARJE

Od 5. do 6. septembra je na ribniku Strahomer potekal tradicionalni tabor mladih ribičev Ribiške družine Barje. Tudi letos je bil tabor zelo lepo obiskan, saj se ga je udeležilo kar 40 mladih ribičev. Za njihovo varnost, dobro voljo in predvsem prenos ribiškega znanja pa je skrbelo 13 mentorjev.

Že prvi dan smo udeležence razdelili v tri skupine. V prvi so bili popolni začetniki, v drugi srednje izkušeni ribiči, v tretji pa najbolj izkušeni mladi ribiči. Takšna razdelitev se je tudi letos izkazala za zelo dobro, saj smo lahko program prilagodili predznanju posamezne skupine. Začetniki so tako spoznavali osnovne stvari, bolj izkušeni pa so svoje znanje lahko še dodatno nadgradili.

Prvi dan smo namenili različnim tehnikam ribolova. Ribolov s plovcem je mladim ribičem na zelo razumljiv, zanimiv in predvsem praktičen način predstavil Jure Ganič, zelo uspešen tekmovalec ribiške družine Barje.

S svojim znanjem in izkušnjami je mladim pokazal številne podrobnosti, ki so pomembne za uspešen ribolov s plovcem.

Sledilo je predavanje o ribolovu s krmilnikom, ki ga je pripravil Uroš Eržen. Svoje znanje je mladim predstavil tudi naš uspešni kraparski tekmovalec Igor Petkovič, ki jih je popeljal v svet krapolova.

Vsa predavanja so bila prilagojena skupini, ki je bila v tistem trenutku na vrsti, tako da so prav vsi udeleženci lahko spoznali vse tri načine ribolova. Pri tem ni šlo samo za klasična predavanja, ampak predvsem za praktične prikaze, vprašanja, pogovor in izmenjavo izkušenj. Prav

Pred začetkom pa nagovor

Predstavitve tekmovalnega ribolova

Šotori morajo biti v liniji.

Razlaga o pravilnem rokovanju z ribo

Uroš ob predstavitvi tehnike s krmilnikom

Julija s svojim krapom

Drugi dan je bil na sporedu ribolov z plovcem.

Mentorji smo vedno za pomoč tudi pri slikanju.

takšen način dela mladim omogoča, da novo znanje lažje razumejo in ga nato uporabijo tudi pri ribolovu.

Po končanem izobraževalnem delu je sledil ribolov krapa s krmilnikom in z obtežilnikom. Prvi dan je bil tekmovalno obarvan nekoliko drugače, saj je o najboljšem rezultatu odločala največja ujeta riba. Mladi ribiči so tako z veliko pričakovanja čakali na vsak prijem in upali, da bo prav njihov ulov tisti, ki bo na koncu prinesel zmago.

Ko se je dan prevesil v večer, smo ribolov zaključili in se skupaj odpravili na večerjo. S tem pa dan še ni bil končan. V večernih urah je sledilo še predavanje na projektorju, ki ga je vodil Igor Petkovič. Mladi so lahko v nekoliko drugačni obliki spoznali še več zanimivosti iz sveta krapolova ter dobili številne uporabne nasvete.

Po večeru, polnem novih informacij, je sledil počitek, saj nas je naslednje jutro čakal nov dan, poln ribolova in tekmovanja.

Drugi dan smo vstali zgodaj. Po zajtrku je sledil drugi del tekmovanja, pri katerem je tokrat glavno vlogo prevzel ribolov s plovcem. Mentorji smo pozorno spremljali dogajanje ob vodi in vestno beležili vsak ulov, ki so ga mladi ribiči ujeli. Vsaka riba je imela svojo vrednost, zato je bil pomemben prav vsak prijem.

Drobiž je štel eno točko, sončni ostriz dve točki, ploščič tri točke, krap 15 točk, največ, 20 točk, pa je prinesel linj. Ob vodi je bilo zato ves čas zanimivo, saj nihče ni vedel,

kakšen ulov bo prinesel odločilne točke. Ribe so bile po vsakem ulovu takoj vrnjene nazaj v vodo.

Ujeli so zares lepo število drobiža, kar je pokazalo, da so mladi ribiči svojo nalogo vzeli zelo resno. Ob tekmovalstvu pa je bilo seveda najpomembnejše druženje, učenje in uživanje ob vodi. Prav to je tudi bistvo našega tabora. Mladi skozi ribolov spoznavajo naravo, pridobivajo nova znanja, se učijo potrpežljivosti in hkrati sklepajo nova prijateljstva.

Po koncu tekmovanja je sledilo kosilo, nato pa še prav posebna igra. Ciljanje tarče na vodi. Tekmovalci so morali pokazati predvsem natančnost in mirno roko. Med vsemi je bil najuspešnejši mladinec Bor, ki je tarčo zadel že v testnem poizkusu in potem še enkrat od dveh poizkusov, ki sta štela. Tarča je bila namreč zelo majhna.

Za konec je sledil še najbolj pričakovan trenutek celotnega vikenda, razglasitev najuspešnejših mladih ribičev.

Tretje mesto je osvojil Liam, ki je zbral skupno 16 točk. Drugo mesto si je priboril Timi z 10 točkami. Zmagovalko letošnjega tabora pa smo našli v naši edini mladinki Juliji, ki je celoten vikend zaključila s samo 5 točkami.

To je bil zares vrhunski rezultat, ki se ga ne bi branili niti najboljši in najuspešnejši tekmovalci. Juliji iskreno čestitamo, prav tako pa tudi Liamu, Timiju in vsem ostalim udeležencem. Vsak izmed njih je pokazal veliko volje, vztrajnosti in veselja do ribolova.

Pohvala in zahvala gre tudi organizatorju tabora Žigi

Najuspešnejši mladinci Julija, Timi in Liam

Ervin v svojem habitatu

Gasilska slika večine udeležencev

Tadiču ter njegovim pomočnikom, ki so poskrbeli, da je celoten vikend potekal tako, kot mora. Od priprave programa, organizacije skupin, skrbi za udeležence, usklajevanja mentorjev in številnih drugih nalog je bilo vloženega ogromno časa, energije in truda. Prav njihova predanost je pripomogla k temu, da smo lahko skupaj ustvarili tako lep in uspešen tabor. Žiga in vsi pomočniki, iskrena hvala za ves trud, čas in dobro voljo.

Posebna zahvala gre tudi našemu kuharju Ervinu in Draganu, ki sta ves vikend skrbela, da mladi ribiči in mentorji niso ostali lačni. S svojim trudom, dobro voljo in odlično pripravljeno hrano sta pomembno prispevala k temu, da je bil tabor še prijetnejši. Ervin in Dragan, iskrena hvala za ves trud in čas, ki sta ga namenila našemu taboru. Dragan je kljub poškodbi prsta prispeval velik del.

Ob zaključku tabora se v imenu Ribiške družine Barje iz srca zahvaljujemo tudi našim zvestim sponzorjem, Trofeji Center, trgovini Decathlon, trgovini Monster Bite in Arctic Baits, ki so poskrbeli za nagrade ter ribiško hrano za naše najmlajše.

Iskrena hvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri izvedbi tabora in omogočili, da je tudi letošnji dogodek potekal v tako prijetnem vzdušju.

Največja zahvala pa gre prav vsem mladim ribičem. Skupaj smo ustvarili vikend, poln smeha, novih znanj, tekmovalnega duha, prijateljstva in lepih spominov, ki jih bo mladina nosila s seboj celo življenje.

Besedilo in fotografije:
Toni Janežič

TABOR MLADIH RIBIČEV V RAČAH – MALA ŠOLA RIBOLOVA

Prav mladinski tabori pod vodstvom strokovno usposobljenih mentorjev so lahko zelo učinkovita oblika dela z mladimi. V Ribiškem društvu Rače, ki deluje v sklopu RD Maribor, delu z mladimi ribiči posvečajo izjemno pozornost. V začetku avgusta že vrsto let uspešno pripravljajo tradicionalni tabor mladih ribičev, ki so mu dali naziv Mala šola ribolova.

Letošnji tabor je bil že 11. po vrsti in je potekal v času od 7. do 9. avgusta. Tabor pripravljajo pod pokroviteljstvom občine Rače - Fram, ki jim skupaj z lokalnim gospodarstvom vedno priskoči na pomoč, za kar so jim ribiči zelo hvaležni. Na njem je letos sodelovalo 30 mladih ribičev v starosti od 8 do 14 let. Po starosti so bili razdeljeni v dve skupini: 8–12 let in 12–14 let. Otroci so ob jezeru ob ribiškem domu Ribiškega društva Rače v Račah v prijetnem druženju preživeli čudovite tri poletne dni počitnic. Letos je tabor prvič uspešno vodila Sara Hutinski. Sara je poleg tega, da je ribička, tudi vrhunska športnica, tudi nekdanja dolgoletna državna reprezentantka v odbojki.

Pomagali so ji izkušeni mentorji: Andrej Voršič, Boštjan Petek, Davorin Hutinski, Jožef Kalčič – Guli, Rene Dužič, Milan Lorenčič, Mirko Lenart, Vinko Kosec in Ivo Šipek.

Za kuhinjo so v času tabora skrbeli Alenka Weiss - Lenčka, Jožica Šenica – Joca ter Ivanka in Ivo Šipek.

Mentorji so si med seboj razdelili naloge, tako da so pokrili vsa področja sladkovodnega ribištva. Poudarek je bil na naši vlogi varuhov narave, voda in življenja v njih. Mladim so predstavili ribje vrste, tehnike ribolova, ribolov s polagalko, opremo, vzdrževanje opreme, pribor, vabe in trnke. Predstavili so jim naloge ribiške organizacije in nas članov - ribičev. Mladim so posebej poudarili tudi pomen kodeksa

Mladi med ribolovom (foto: Borut Jerše)

Vodja tabora Sara Hutinski izroča udeležencem tabora priznanja (foto: Borut Jerše).

slovenskih sladkovodnih ribičev ter pomen druženja in tovarštva v sladkovodnem ribištvu.

Svoje delo so opravili strokovno, odgovorno in srčno, za kar si zaslužijo vse priznanje, enako tudi ostali člani Ribiškega društva, ki so sodelovali v pripravi tabora, na čelu s predsednikom Silvom Korenom.

V programu tabora je bil tudi ogled ribogojnice koi krapov Zlata ribica, popestritev pa je bila tudi vožnja z vlakcem. Ob večerih je bilo dovolj časa tudi za prijetno druženje, analiziranje dogodkov minulega dne in sproščen klepet.

Med mladimi ribiči sem spoznal tudi Luko Pristovnika, starega 12 let, ki že dve leti ni le zagnan ribič, ampak tudi eden od naših najbolj obetavnih smučarskih skakalcev. Član Smučarskega skakalnega kluba Šmartno na Pohorju skače že od 8. leta. Začel je na 15-metrski skakalnici, in zelo hitro napredoval preko 20 m, 40 m, 45 m, 60 m do 80 m. Letos je prvič skočil na 90-metrski skakalnici, tako da pri svojih 12 letih danes skače kar 2 kategoriji več od vrstnikov.

Ribiči smo v svojem bistvu lovci, česar se nam ni treba sramovati. Prav je, da mladi tudi spoznajo, da ujeto ribo na etičen način lahko tudi uplenimo in pojemo, saj so ribe pomemben del naše prehrane. Z ujetimi ribami pa moramo ravnati spoštljivo in jih upleniti v okviru dovoljenega števila le toliko, kolikor jih bomo pojedli.

Mladi ribič in obetaven smučarski skakalec Luka Pristovnik z mentorjem Davorinom Hutinskim (foto: Borut Jerše)

Tabor je uspešno vodila Sara Hutinski (foto: Borut Jerše).

Zadovoljni udeleženci tabora (foto: Silvo Koren)

Organizatorji so medse v nedeljo povabili tudi kuharskega mojstra Gojka Škoriča - Gojca, ki ga bralci Ribiča dobro poznajo. Mladim je za kosilo pripravil dve okusni ribji jedi: fileje soma v pečici z naribanim krompirjem in ocvrte fileje ščuke v koruznih kosmičih.

V treh dneh druženja je bilo seveda tudi veliko ribolova pod vodstvom mentorjev in zadnji dan tudi tekmovanje med mladimi udeleženci tabora in njihovimi mentorji. Prav je, da mladi ribiči na taboru tudi med seboj na nek način tekmujejo, kdo bo uspešnejši. Ne sme pa biti bistvo tabora v tekmovanju in spodbujanju tekmovalnosti. Naše sporočilo mladim mora biti, da skozi ribičijo razvijamo tovarštvo, medsebojno spoštovanje in spoštovanje do rib in etičnega načina ribolova. Mladim ribičem moramo na njim prilagojen način predstaviti poslanstvo naše organizacije in bistvene naloge nas, sladkovodnih ribičev – skrb za zdrave vode in ribji življev v njih, čisto naravo, ribolov in odnos do rib, tovarštvo in bogato tradicijo ribištva na Slovenskem in nanje prenesti vse svoje znanje. Le če nam bo uspelo, da v mladih vzbudimo ljubezen do narave, voda, rib in ribičije, bodo tudi oni to tradicijo lahko uspešno nadaljevali.

Pri tem morajo imeti mentorji obilo znanja in izkušenj iz pedagoškega dela, da pripravijo takšen program, ki bo mlade pritegnil in jim hkrati posredoval čim več znanja. Zato se mi zdi zelo prav, da tudi v našem glasilu posredujemo izkušnje posameznih RD pri organizaciji tabora, ki bodo lahko služile tudi drugim RD, saj je naš cilj, da bi večina RD temu delu posvečala kar se da veliko pozornosti.

Borut Jerše

V SPOMIN

Vitomir Čanč

1960–2026

V vročem avgustu se je od velenjskih ribičev za vedno poslovil Vitomir Čanč. Od njega smo se ribiški tovariši poslovili na pokopališču Podkraj. Usoda je hotela, da so zadnji trenutki njegovega življenja potekali med ribiškimi tovariši na našem ribiškem domu. Okolica ribiškega doma ob Škalskem jezeru, za katero si tako vestno skrbel, je ob ribiških tovariših RD Velenje bilo

mesto slovesa od tebe.

V ribiške vrste je vstopil daljnega leta 1984. Ker ti delo in druge obveznosti niso dopuščale prostega časa, si naše vrste zapustil in se med ribiče vrnil po upokojitvi. Rad si zahajal ob Škalsko jezero, ne samo zato, da bi lovil ribe. Z veseljem si postoril nujna dela ob ribiškem domu in se poveselil z ribiškimi tovariši.

Poznali smo te kot vestnega in mirnega ribiča, ki si rad užival v miru Škalskega jezera in se veselil prijemov rib, ki si jih z veliko spoštljivosti vračal nazaj v njihovo vodno kraljestvo.

Pogrešali bomo tvoj prijazen pozdrav in srečanje ob vodi s teboj. V naših srcih bo za vedno ostal spomin nate, Vito.

Počivaj v miru!

RD Velenje

Pogled v oči plenilca, ki bo tokrat končal na domačem krožniku.

SMUČ Z ZELENJAVO

Jesen je čas, ko se narava počasi umirja, kuhinja pa postaja nekoliko bolj živahna. V košarah se znajdejo krompir, korenje, paprika in zadnji domači paradižniki, na vrtovih pa še vedno dišijo zelišča. Dnevi so krajši, večeri hladnejši in krožnik že kliče po nekoliko toplejših, bogatejših okusih. Tudi ob vodi se pozna, da je poletja konec, saj jutranje meglice in hladnejši zrak napovedujejo najlepši del ribiške sezone. Jesen je zato kot nalašč za jedi, ki so preproste, domače in pripravljene iz tega, kar nam ponujata voda in vrt. Tokrat bomo oboje združili na enem krožniku in pripravili smuča z zelenjavo.

Jesenski ribolov smuča ima prav poseben čar. Z ohlajanjem vode se razmere začnejo spreminjati, smuči pa se lahko zberejo na razmeroma omejenih območjih, zato je iskanje pravega mesta pogosto pomembnejše od nenehnega menjavanja vab. Ko takšno mesto odkrijemo, se lahko ribolov iz dolgega čakanja v trenutku spremeni v pravo akcijo. Zgodnja jesen je začetek verjetno enega najboljših obdobji za ribolov plenilk pri nas in širše v Evropi.

Smuča pogosto povezujemo z globljimi predeli in nekoliko zadržanim prijemom, toda jeseni nas zna prijetno presenetiti. Smuče jeseni lovimo tudi v plitvejši vodi, vabe pa napadajo odločneje in se na palici borijo precej živahneje, kot bi pričakovali od njihovega slovesa nekoliko lenobnega plenilca. Prav agresiven prijem je eden tistih trenutkov, zaradi katerih jesensko vijačenje hitro postane zasvojljivo. Ni pa nujno, da smuča vijačimo – izjemno lep

je ribolov z mrtvo ribo, pri katerem potrebujemo kar nekaj potrpljenja in sreče.

Za vijačenje so zelo učinkovite mehke umetne vabe oziroma gumijaste ribice, s katerimi lahko sistematično preiščemo območje, kjer pričakujemo smuča. Ko odkrijemo jato ali mesto, na katerem se zadržujejo plenilke, velja vztrajati, saj si lahko prijemi sledijo v zelo kratkih presledkih.

Toda tudi jeseni nobena ribja pojedina ne traja večno. Po obdobju izrazite aktivnosti se lahko prijemi nenadoma končajo in še pred kratkim razpoloženi smuči izgubijo zanimanje za naše vabe. Prav zaradi takšnih kratkih obdobji intenzivnega hranjenja je dobro biti ob vodi ob pravem času in predvsem vztrajati na mestu, za katero vemo, da skriva ribe. Ko pa uspešen jesenski ribolov končamo še z lepim smučem za domačo kuhinjo, imamo tudi odličen razlog, da slovesno postavimo ponev na štedilnik.

Lep file smuča ne potrebuje veliko, zato ga tudi mi ne bomo po nepotrebnem mučili.

Krompir, korenje in paprika čakajo na pečico, kjer bodo postali precej bolj zanimiva družba.

Paradižniki vseh barv dokazujejo, da tudi priloga lahko zahteva svojih pet minut slave.

Rožmarin in timijan sta se ribi pridružila v ponvi, ker dobra družba nikoli ne škodi.

Smuč pa že dolgo ni več le riba, ki jo na krožnik prinese uspešen ribič. V evropski akvakulturi velja zaradi kakovostnega belega mesa in visoke tržne vrednosti za zanimivo vrsto, zlasti za nišne in zahtevnejše trge, vse več pozornosti pa je namenjene tudi njegovi vzreji v sodobnih reciklacijskih sistemih. Njegova vzreja sicer ni najpreprostejša, saj so zlasti v zgodnjih razvojnih fazah izzivi preživetje mladice, kanibalizem in zagotavljanje ustreznih pogojev za rast. Pri nas ostaja smuč v akvakulturi precej bolj obrobna vrsta, saj slovensko sladkovodno ribogojstvo temelji predvsem na postrvih ter toplovodnih krapovskih vrstah, med katerimi pa se smuč prav tako goji. Slovenska toplovodna akvakultura je nasploh majhna, zato domači smuč za zdaj ostaja predvsem zanimiva dopolnitev ponudbe in ne riba množične proizvodnje.

Recept

Smuča sem ujel ponoči, ko je ta plenilec tudi najbolj dejaven. Po prihodu domov sem ga najprej očistil, odstranil drobovino in ga temeljito oluskal. Ker ga nisem pripravil takoj, sem očiščeno ribo zamrznil in jo tako shranil do dneva, ko je prišla na vrsto za naš oktobrski recept. Pred pripravo sem smuča počasi odtalil v hladilniku, nato pa ga dobro osušil s papirnato brisačo. Tako pripravljen je bil nared za naslednji korak, filetiranje.

Sestavine za 3 osebe

- 1 smuč, težak približno 2 kg, oziroma nekaj njegovih filejev
- 500 g krompirja

- 3 korenčki
- 2 rdeči papriki
- 300 g češnjevega oziroma pisanega paradižnika
- 2 stroka česna
- 2 vejici rožmarina
- nekaj vejic svežega timijana
- 1 limona
- 1 žlička gorčice oziroma zenfa
- 30 g masla
- oljčno olje
- sol
- sveže mlet črni poper

Krompir olupimo in narežemo na manjše kose, korenje na nekoliko debelejšje kolobarje, papriko pa na večje koščke. Zelenjavo stresemo v pekač, dodamo česen, pokapamo z oljčnim oljem ter začnimo s soljo, poprom, rožmarinom in timijanom. Dobro premešamo in postavimo v pečico, ogreto na približno 200 °C. Pečemo približno 35 do 40 minut oziroma toliko časa, da se krompir zmehča, zelenjava pa po robovih lepo zapeče. Po potrebi zelenjavo, ki je že primerno obdelana, vzamemo prej iz pečice in shranimo na toplem.

Medtem pripravimo paradižnik, ki bo jedi dodal nekaj svežine. Češnjeve oziroma pisane paradižnike narežemo na polovice ali četrtine, jih rahlo posolimo in pokapamo z oljčnim oljem. Dodamo lahko nekaj kapljic limoninega soka in malo sveže mletega popra. Paradižnika ne pečemo skupaj z ostalo zelenjavo, saj želimo ohraniti njegovo svežino in sočnost.

Takole zapečen smuč že precej jasno sporoča, da je čas za krožnik.

Fileja smuča tik pred peko rahlo posolimo in popopravimo. V ponvi segrejemo malo oljčnega olja ter dodamo vejico rožmarina in timijana. Fileja položimo v ponev s kožo navzdol in ju popečemo, nato dodamo košček masla in malo zenfa, ki med peko ustvarita okusno aromatično osnovo. Fileja obrnemo še na drugo stran in ju pečemo kakšno minuto, pri tem pa pazimo, da nežnega mesa ne izsušimo.

Na krožnik najprej naložimo pečen krompir, korenje in papriko, čez zelenjavo pa položimo lepo zapečen file smuča. Dodamo še svež paradižnik in po želji vse skupaj pokapamo z nekaj kapljicami limoninega soka ter sokom, ki je ostal v ponvi po peki ribe. Za konec dodamo vejico rožmarina ali timijana in jed čim prej postrežemo. Smuč ne

potrebuje veliko spremljave, saj pri takšnem kosilu glavno besedo vendarle prepustimo ribi.

Spremljava

K smuču, ki ima nežno belo meso, zelenjava pa mu na krožniku doda nekaj jesenske sladkobe, se lepo poda suho belo vino z živahno kislino. Kozarec rebule, malvazije ali sauvignona naj bo prijetno ohlajen, vendar ne leden, da se ob ribi pokažeta tudi njegova sadnost in mineralnost. Kislina vina bo lepo uravnotežila maslo in zenf, zeliščne note pa se bodo ujele z rožmarinom in timijanom. To je tista kombinacija, ob kateri se zdi, da je jesen za nekaj trenutkov vendarle nekoliko bližje morju – pa saj tudi celinska Slovenija v resnici ni daleč od Sredozemlja.

Tudi ljubitelji piva ob takšnem krožniku ne bodo ostali žejni. Izbral bi svetel, suh in ne preveč grenak ležak ali pilsner, ki bo očistil brbončice, ne da bi nežnemu okusu smuča jemal prostor. Njegova rahla grenkoba se lepo ujame z zapečeno kožo ribe in sladkobo pečene zelenjave, drobni mehurčki pa po vsakem grizljaju pripravijo usta na naslednjega. Težka in izrazito hmeljena piva bi tokrat pustili v hladilniku, saj je smuč gospod, ki ima najraje nekoliko mirnejšo družbo.

Kdor se alkoholu raje odreče, lahko na mizo postavi vrč hladne mineralne vode z rezinami limone, nekaj listi melise in vejico rožmarina. Citrusi dodajo prijetno živahnost, zelišča prikličijo vonjave s krožnika, drobni mehurčki pa lepo uravnotežijo maslo in pečeno ribo. Če zunaj že pošteno diši po oktobru, lahko ponudimo tudi nesladkan jabolčni čaj z nekaj kapljicami limone, topel ali hladen. Navsezadnje dober kozarec ne potrebuje alkohola, da ob dobri ribi najde svoje mesto na mizi.

Besedilo in fotografije: Jure Ušeničnik

Smuč je pristal na jesenski zelenjavi in videti je, da se nad svojo usodo prav nič ne pritožuje.

						SESTAVIL ROMAN KARNIČ- NIK	SODO- BNIK KELTOV	MANJ- ŠALNICA OD GOBEC	LANENI IZDELKI	PRISTA- NIŠČE V ČILU	GROB, GROB- NICA
						IZDELO- VALEC ŠIVANK					
						REKA V FRANCIJI					
						SONARO- DNJAK					
	POŠKODBA ZARADI OGNJA, VROČINE	TOVARNA ZDRAVIL V NOVM MESTU	AMERIŠKI PIANIST CLARENCE 1888-1965	SLOVNI- ČNO ŠTEVILO	ZAČIMBA, TUDI SENF ITA. MOŠKO IME						
ZNAK KI OKLEPA BESEDO							ETIOPSKA ČASOPISNA AGENCIJA				OSAM- LJENOST
ŽENSKA KI KAJ PRODAJA							INDIKATOR KISLIN, BAZ			ŽVEPLO REZEK PASJI GLAS	
STROKOV- NJAKINJA EKONO- MIJE								TEMELJ, BAZA	BARIJ SLO. KIPAR VLADIMIR 1896-1989		
IME SLO. SKLADA- TELJA - MAŠEK							SKUPEK VLAKEN TOVARNA V CELJU				
LITER		TUJINA KDOR SKUPAJ S KOM TRPI									
ANTIČNO IME ZA OTOK VIS					ODPOR- NOST ZEMELJSKI POL						
NOBELIJ			URADNI RAZGLAS. ODLOK	RASTLINA Z TROSI PEVKA FALK							
VISOKA ŠOLA V STARI GRČIJI						HEKTO- LITER	RIMSKA ŠEST VULKAN. IZMEČEK			VELIKA DVORA- NA	HRVAŠKI PISATELJ IVAN
KDOR NOSI RDEČE HLAČE, HUZAR (star.)											
ZAIMEK											
NAJBOLJ PODOB- NA ŽIVAL ČLOVEKU						LANTAN ALEŠ KLINAR		ADAMO- VA ŽENA OTO PESTNER			
ANTIČNO MESTO V TURČIJI NIKEJA							NASELJE PRI KRANJU 18. ČRKA ABECEDE				
STAR SLOVAN					SLADKO- VODNA RIBA				VISOKA IGRALNA KARTA		

REŠITEV VODRAVNO : IGLAR, LOARA, RIBNIK, GORČICA, OKLEPAJ, ENA, PRODAJALKA, S, EKONOMKA, BA, KAMILLO,
KOSEM, L, INOZEMSTVO, ISSA, IMUNOST, NO, TROSOVKA, ATENEJ, VI, RDEČEHLAČAR, OPICA, LA, EVA, NIKAJA, VOKLO,
ANT, KRAP, AS

Prebujanje jeseni (foto: Jože Boršček)